

Mak Jisas kandjiyebe wopake Mak boi

*Jon nu pagle awi una kandja dje pene wori
(Matyu 3.1-12 ne, Luk 3.1-9 ne, 3.15-17 ne, Jon 1.19-28)*

¹ Buk bolo wori paro ge Jisas Krais God wariye yei mal kandjiyebe bolo wori paro.

² Me ge embe mal paro. Kamasa propet Aisaia pepa bolo embe dji,

Ni pille! Na kandja sigiye dje wornaka iwa ta ni ben al er wekle po kondwe amblokun ye aunda we dji.

³ Dumo wapra yei al iwa ta yau to embe dji, God Iwa Kerman kondwe punda al ge, ye amblokun ye, ye wopake yeme! dji (*Aisaia 40.3 ne, Malakai 3.1*)

⁴ Ge pille, Jon dumo wapra yei al pika, ege ege una womaka une nu pagle awo embe dji, ye nomane ake to, nu paneke, singare ke ye waninj ge God ye kere aunda we dji.

⁵ Embe djika dumo Judia una ne, Jerusalem una porapora Jon moi al wo, singare ke ye wani mal dje pene wormaka, une nu Jodan kapa molo nu pagle awi.

⁶ Jon kogkamel ene konpakna woro, kogkau gakle ka purba kumbe al tulo, djeg to, bi nuye boll no wani.

⁷ Une embe ye wanmolo kandja embe dji, iwa ta na mopna al are wonda, yembe dongall kaima

pandaka, une na kamblo aunda. Na une kake al gopyena boglo, kake su ka piska tano ge, kune nayendo.

⁸ Na ye nu kiwa pagle aundo ba, iwa ta are wonda ge, une ye God Murble boll pagle aunda we dji.

*Jon wo Jisas nu pagle awi
(Matyu 3.13-17 ne, Luk 3.21-22)*

⁹ Kune ge Jisas distrik Galili paknato dumo Nasaret molo kere er woika, Jon Jodan kapa molo nu pagle awi.

¹⁰ Awika Jisas nu al er orko wo kane pla woro kani, ola dje kupill al au djika, God Murble ka pulma mal embe pir dje kal wo Jisas moi al woi.

¹¹ Una ta kupill al molo yau to embe dji, ni na warna moren. Na ni wopake kaima kando, wopake pille aundo we dji.

*Satan Jisas kamale toi
(Matyu 4.1-11 ne, Luk 4.1-13)*

¹² Kune ge God Murble wo Jisas dje i er dumo wapra yei al pi.

¹³ Po ege 40 pela moika, Satan wo Jisas kamale toi. Jisas dumo moi al ge kog kena simbill moi ba, tau agelo kambono wo Jisas pak to awi.

*Jisas dumo Galili molo kogo kindja yei
(Matyu 4.12-17 ne, Luk 4.14-15)*

¹⁴ Jon asa kaye pamoika, Jisas distrik Galili po God kandjiye wopake dje orko woro wani.

¹⁵ Une embe dji, God dji ege ge ipon yero. God dumoye wopake kantau yenda ege ipon yero we

dji. Ye nomane ake to, God kandjiyebe wopake pillgi dje molme! dji.

Jisas dji, una 4 pela une boll pi

¹⁶ Jisas er dumo Galili nu erim kerman djeke po molo kani, Saimon age Andru boll pis kon i nu al woro mopill. Soka pis to wanpill una mopill.

¹⁷ Jisas embe dji, ye na wondo al er wose! Na ye ombine dje aunaka, ye una dje i pakna worbell we dji.

¹⁸ Djika soka ola dje pis kon kere er Jisas pi al are er pupill.

¹⁹ Jisas er wekle po kani iwa Sebedi wariye Jems age Jon boll kanu al pakna molo pis kon tup dji amblo wopake ye mopillka ²⁰ Jisas po, ye er wose! dji. Soka nane Sebedi ne, boiye una boll kanu al pakna molmaka, soka kere Jisas pi al aike er pi.

*Iwa ta kum ke tukiye al moi ge Jisas po iwori
(Luk 4.31-37)*

²¹ Jisas kogoye una boll er dumo Kaperneam pi. Sabat ege yeika kambono er lotu numb numog po molmaka, Jisas kandja dje una awi.

²² Juda una ngambalne pai una kandja dje dje yenj mal une embe nadji, man. Une namba pai mal pille kandja dji ge una pille aya dji.

²³ Una lotu numb numog molmaka, iwa ta kum ke tukiye al moi ge yau to embe dji,

²⁴ Jisas ni dumo Nasaret iwa wonden, ni wo no boll namba mal ye auno dje pille wonden? Ni wo no ye ke ye auno dje pille wonden mo? Na ni kando, God iwa wopake ta dje worda wonda we dji ge, ni wale wonden we dji.

²⁵ Ba Jisas kum ke tukiye al moi ge kandja awo embe dji, ni kandja nadjiye! Ni er orko piye! dji.

²⁶ Kum ke moi ge er orko puno dje pille, iwa ge amblo piau dallmal to, yau kerman to erwo pi.

²⁷ Er orko pika una porapora kand golo, yenekne kandja dje pille embe dji, namba mal yendo? Wal gun ta pai paro we dji. Jisas namba kerman ta i paro, una kum ke tukiye al moi ge kandja dji mal pille erwo orko pundo we dji.

²⁸ Jisas embe yei ge Galili una dumo kerker moi ge, pille pora dji.

*Pita kopegama ke to pai Jisas wo i gun wori
(Matyu 8.14-17 ne, Luk 4.38-41)*

²⁹ Jisas lotu numb kere una boll er bekle po Saimon ne, Andru numbine al pumaka, Jems ne, Jon boll aike pi.

³⁰ Saimon ana kope gakle ninga djika bo al ou pamoi. Una ola dje po Jisas djimaka

³¹ wo ana pamoi al po agle amblo i pla worika, ke to pai ge pora djika, ana aglo po kwamokna gale iwo una moi ge awi.

*Una merke ke toi pai ge Jisas i gun woro awi
(Matyu 8.16-17 ne, Luk 4.40-41)*

³² Taman pika olpa er kal puno dje yeika, ke toi una ne, kum ke tukne al moi una ge dje i, Jisas moi al pi.

³³ Una porapora wo numb djillake al to sill dje molmaka,

³⁴ una merke ke kayekaye pai Jisas i gun woro, kum ke una tukne al moi ge aike dje woro embe yei. Kum ke una tukne al moi ge molo, Jisas ni God

dje wori wale wonderen we djimaka, une embe dji,
ye kandja embe djinj ge nadjime! dji.

*Jisas distrik Galili kandja dje awo wani
(Luk 4.42-44)*

³⁵ Kam kindja tagika Jisas er bekle po dumo
wapra yei al po kamang yei.

³⁶ Kamang yemoika Saimon ne, una pende are
dulo po kane

³⁷ embe dji, una porapora ni pille dulo mor we
dji.

³⁸ Jisas embe dji, nono er dumo ta manda yenda
al ge bon. Na una ge pille kandja wopake dje auno
dje pille woll we dji.

³⁹ Dumo Galili paknato dumo kerker yei al ge
Jisas porapora wane, lotu numb po kandja dje
awo, una kum ke tukne al moi ge dje orko woro
embe ye wani.

*Iwa ta kenj toi Jisas po i gun woro awi
(Matyu 8.1-4 ne, Luk 5.12-16)*

⁴⁰ Iwa ta gakle kenj toi Jisas moi al wo kake
gopiye boglo embe dji, ni pora we djimbenka na
gaklena al djengimb moro ge pora djindaka God
nale al na kiwa moyo we dji.

⁴¹ Jisas wandill kerman golo iwa gakle amblo
embe dji, na pora we djindo, ni gaklen al djengimb
moro ge pora djinda we dji.

⁴² Ola dje kenj toi ge pora dji, kiwa moi.

⁴³ Jisas iwa ge dje woro kandja dongall dje awo
embe dji,

⁴⁴ ni pille! Na embe yell we nadjimben. Ni
po gaklen ombine djimbenka opa gale awinj una
kanne. Asa una gaklene kiwa yei kune ge, Mosis

kane, ye opa ta yene we dji. Dji mal ge ni po opa embe gale aumbenka, ni gaklen kiwa yero mal una kanne we dji.

⁴⁵ Jisas embe dji ba iwa ge po kandja dje wai djika, una dumo yemyem moi ge pille pora dji. Una wo Jisas moi al to sill kaima djimaka une dumo kerman yei al pakna punda kune naye. Dumo wapra yei al moika, una dumo yemyem moi ge une moi al woi.

2

Jisas iwa ta kake agle golo ke yei amblo ye wopake ye awi

(Matyu 9.1-8 ne, Luk 5.17-26)

¹ Ege pende wor pikas alla er dumo Kaperneam pi. Una kane, Jisas woi moro we djimaka una pi.

² Una merke wo molmaka numb sill djika, numb djillake al una moye dumo naye. Jisas God kandjiye dje una awo moika

³ iwa ta kake agle golo ke ye pai ge, una ⁴ pela palbam al woro tumblo i Jisas moi al woi.

⁴ Woi ba manda wone napai. Dumo sill dje keri, Jisas moi al numb donamb beto sellke au dje pagle, ke yei pai iwa ge palbam boll i kal Jisas moi al wori.

⁵ Kambono pillgi pai ge Jisas kane, ke yei pai iwa moi al embe dji, wombaya, ni singare ke pai ge na kere aundo we dji.

⁶ Djika God lo dje awi una pende ami dje molmaka, yenekne nomane paknato man dje pille embe dji,

⁷ une kandja djindo ge namba yei pille djindo?
Une God moyo dje yendo. Nono djingne djangne
God taimane kere aunda, une kere aunda ge kune
nayenda dje pi.

⁸ Kambono kandja embe mal nomane al paika
Jisas pille kane ye embe dji, ye namba yei pille
kandja embe mal nomane al pai mor?

⁹ Na iwa singare ke ye wani na kere aundo mal
ge ye kanne naparo ba, alla na djinaka une aglo
molo palbam amblo i er punda ge, ye kanne kune
yendo.

¹⁰ Embe yei pille na Una Wombe moro ge na
ombine dje aunaka ye kanne. Na namba awi pille,
makimb una singare ke, kere auno ge kune yendo
we dji. Kandja embe dje kere Jisas kandja dje kake
agle goi iwa moi al awo embe dji,

¹¹ na ni pille djindo, ni agle! Kunomin amblo i er
numbin al piye! dji.

¹² Djika una kanmolmaka, kake agle goi iwa
ge ola dje aglo kunomiye amblo i er pikia, una
porapora kane allall toi. God kandjiye amblo pla
woro awo embe dji, asa nono wal embe ta yei
nakanpin we dji.

Jisas iwa Lipai, ni na boll er we! dji
(Matyu 9.9-13 ne, Luk 5.27-32)

¹³ Jisas alla er Galili nu erim djeke po moika, una
merke wo molmaka God kandjiye dje awi.

¹⁴ Dje kere po kani, takis i una Alpias wariye
Lipai takis numb numog moika Jisas po embe dji,
ni na wondo al er we! dji. Djika Lipai agika Jisas
boll aike er pupill.

¹⁵ Po Lipai numbiye al kwa no mopill. No mopill al ge, una merke Jisas boll aike wani una kwa no moi. Ku takis i una ne, singare ke yei una porapora molmaka, Jisas kogoye una boll aike moi. ¹⁶ Molmaka Parisi una ne, God lo dje awi una molo kani singare ke yei una ne, ku takis i una porapora Jisas boll molo kwa no moi. Embe yemaka Parisi una po Jisas kogoye una moi al embe dji, namba yei pille Jisas singare ke yei una ne, ku takis i una boll kwa aike no mor ne? dji.

¹⁷ Djimaka Jisas pille embe dji, man, una kiwa moye ge dokta moro al napine ba, ke ta tonda una ge dokta moro al pine. Wopake mor una nomane ake tane dje pille na nawoll, man. Singare ke yenj una nomane ake tane dje pille woll we dji.

*Juda una kwamokna nano mapill yei
(Matyu 9.14-17 ne, Luk 5.33-39)*

¹⁸ Kune ge Jon kogoye una ne, Parisi una pende God pille kwamokna mapill yemolmaka, una pende kane po Jisas moi al embe dji, Jon kogoye una ne, Parisi kogone una boll God pille kwa nanonj ba, namba yei pille ni kogen una kwa no mor ne? dji. Jisas embe dji,

¹⁹ iwa ta ana ino dje yenda ge, kwa kerman gale djindaka una merke wo kwa mapill yene mo? Ge man, ana inda iwa moya ge kambono boll aike kwa nane.

²⁰ Ba are una wo ana inda iwa i er pi dal, kambono wandill golo kwa nanane we dji.

²¹ Kon pakna gole ta yenda ge ball djindaka, una allap kindja ta i pakna woro aike to boye ge kune nayendo. To boi dal, allap kindja er kembis

pundaka, konpakna tundo yenda al ge billa dje wor kerman punda we dji.

²² Una wain nuye kindja i kog meme gakle kon gole segi dal, kune nayenda. Kon gole segiyeke, wain nuye yake kerman pundaka, kon billa djinda. Wain nuye yage kal makimb al tonda, kon ke yendaka soka aike ke yembell. Una embe nayenj. Kon kindja yendaka i wain nuye kindja segi dal, kune yenda we dji.

Ege Sabat yei kune una kogo yene mal Jisas kandja dji

(Matyu 12.1-8 ne, Luk 6.1-5)

²³ Ege Sabat yeika Jisas wit mau pakna pika, yene kogoye una boll aike po wit megiye pende woro i noi.

²⁴ Imaka Parisi una embe dji, pren mo? Ipon ege Sabat yero, God kogo nayeme dji. Ni kogen una kogo yenj ge kune nayendo we dji.

²⁵ Jisas embe dji, asa Depit koll toika une epiliye boll aike po yei mal Baibel pepa bolo pagi, ye kere nakani paro.

²⁶ Iwa Abiatar opa gale awi iwa kerman moi poke, Depit er God numbiye al numog pika Abiatar bret i Depit awi noika age kambono pora noi. Ba bret yei ge God awi bret yei. Una kiwa nanane, opa gale awinj una nane we dji.

²⁷ Embe yeika God nono lo ege Sabat dje pagi ge nono wopake mopon dje pille pagi. Nono ke mopon dje napagi.

²⁸ Ge pille ege Sabat yero ge, una kogo yene mal Una Wombe kantau yendo we dji.

3

Ege Sabat yei poke una ta agle ke yei Jisas ye wopake ye awi

(Matyu 12.9-14 ne, Luk 6.6-11)

¹ Jisas alla er lotu numb numog pi. Iwa ta moika yene agle ke ye mapa toi.

² Ipon ege Sabat yero. Jisas agle ke yei moi una ge ye wopake ye awi dal, kot ye aumbon we dje pille kanekane moi.

³ Iwa agle ke yei moi al ge Jisas embe dji, ni wo pene mopen we dji.

⁴ Une wo moika Jisas embe dje una moi ge awi, ege Sabat yero poke nono singare wopake yembon mo ke yembon? Nono una amblo pille dje aumbon mo, una togopon ne? dji. Dji ba, una porapora moi ge kandja ta nadji.

⁵ Ga kandja napi pille, Jisas tukiye ke toika, elle kumbsika, kane woinambo dje molo, agle ke yei iwa moi al embe dji, ni aglen amblo du djiye! dji. Iwa ge agle amblo du djika alla wopake pai.

⁶ Embe yeika Parisi una kane ola dje kere po iwa kerman Erot epilye djimaka wo kandja begle, kondwe ta yendaka Jisas togopon we dji.

Una merke nu erim djeke makai to moi

(Luk 6.17-19)

⁷ Jisas kogoye una boll dumo moi al ge kere, er nu erim kerman djeke pumaka una merke are woi. Distrik Galili una ne, distrik Judia una ne,

⁸ Jerusalem una ne, distrik Idumia una ne, nu Jodan kapa konato una ne, dumo Tair una ne, Saidon una ge porapora Jisas yei mal pille kanbon dje wo moi.

⁹⁻¹⁰ Asa Jisas una merke ke toi ye wopake ye awi pille, ke toi una wo Jisas moi al no ambpin dal, no ye wopake ye aunda dje pille, Jisas moi al una wo molmaka dumo sill dji. Embe yemaka Jisas embe dje kogoye una awi, una merke wo elnge ye, to dakai dal, ye kanu ta iwo worneke, na kanu al er pakna po nu al moyo we dji.

¹¹ Kum ke tukne al moi una Jisas kane wo gopne boglo yau to, ni God wariye wonderen we djimaka

¹² Jisas wale woi we dje djine dje pille une kandja dongall dje man dji.

*Jisas Aposel 12 pela dje i
(Matyu 10.1-4 ne, Luk 6.12-16)*

¹³ Jisas makimb mekbe al po, una pende dje ino dje pille djika una wo moi.

¹⁴ Jisas una 12 pela dje i embe dji, ye na boll aike moyeke, na ye dje wornaka ye po God kandjiye dje una aune. ¹⁵ Na namba aunaka, ye ipo kum ke una tukne al mor ge dje orko worne we dji.

¹⁶ Jisas iwa 12 pela dje i. Iwa Saimon kandjiye gun ta yei ge Pita we dji.

¹⁷ Iwa Sebedi wariye Jems age Jon boll kandjine gun yei, Boanerges we dji. Boanerges kandjine me paro ge kam kal djindo una mormell we dji.

¹⁸ Ta dje i ge Andru ne, Pilip, Bartolomyu, Matyu, Tomas, Alpias wariye Jems ne, Tadias ne, epil Selot iwa Saimon ne,

¹⁹ Judas Iskariot Jisas i kundayem una awi iwa.

*Una embe dji, Jisas Satan boll kogo yendo we dji
(Matyu 12.24-32 ne, Luk 11.14-23 ne, 12.10)*

20 Jisas alla er numb al po moika, una merke womaka, numb sill kaima djika kogoye una boll kwa nane ge ege ta naye.

21 Jisas embe yendo we djimaka Jisas yene age kambono meyam taimane kandja ge pi. Jisas nomane ke yei dje pille, Jisas dje imbon dje pille woi.

22 God lo dje awi una pende Jerusalem kere kal wo Jisas moi al bakalo awo embe dji, une kum paro. Kum ke ngambalne Belsebul Jisas yembe dongall awi pille, kum ke dje orko wordo we dji.

23 Embe djimaka Jisas embe dji, ye na moro al wome! Ga womaka une kandja buko dje embe dji, Satan yene unakiye to worda ge kune nayendo.

24 Una kantri taimanta moyeke yenekne yemyem dje kunda boye ge wopake namoye.

25 Numb taimane una yenekne kunda bolo embe yei dal, yenekne numb taimane moye kune nayendo.

26 Satan yene wombaye to wori dal, yene moya kune nayenda, une pora dje kerda.

27 Una ta yembe yemoi dal, kunumb una numog po wal mogiya nanonda. Ba kunumb una asamoll numog po iwa ge kaye to pagle, are wal kunumb i nonda.

28 Na kandja kaima dje ye aundo. Ye singare ke yenj ge ne, kandja ke dje God awi dal, God ye kere aunda.

29 Ba una God Murble dje ke ye awi dal, God singare ke ge nakerda, pamolo i punda we dji.

30 Jisas kandja embe dji ge kambono, Jisas kum paro we dji ge pille dji.

*Jisas me ne, age kambono une moi al woi
(Matyu 12.46-50 ne, Luk 8.19-21)*

³¹ Kune ge Jisas me ne, age kambono wo bekleto molo kandja sigiye dje woro Jisas er wondabe dji.

³² Una Jisas i pakna woro moi ge embe dje awi, Jisas, ni man ne, agan kambono bekleto ni we dje mor we dji.

³³ Jisas embe dji, na mana ne, agana kambono mor ge ne mal ne? dji.

³⁴ Jisas kane woinambo dje molo embe dji, ye na mana ne, agana kambono mor we dji.

³⁵ Una ta God nomane paro mal pille kane yei dal, ge na mana ne, agana ne, ambana moye we dji.

4

*Iwa ta wit megiye ipo mau al pup to wori
(Matyu 13.1-9 ne, Luk 8.4-8)*

¹ Jisas nu erim Galili djeke molo una moi al kandja dje awo moi. Una merke wo molmaka dumo sill dje keri. Ge pille, Jisas kanu ta pai al pakna po er nu erim al po ami dje moika, una wo manda moi.

² Molmaka Jisas kandja buko merke dje una awo embe dji,

³ ye pillme! Iwa ta er mauye al po wit megiye i pup to woro pi.

⁴ Megiye pende ge kondwe al toika ka wo no keri.

⁵ Pende yage makimb ku moi al toika, makimb merke namoi pille ola dje gup woi.

6 Ba djimbe kal makimb al nawori, olpa pla woika ola dje do sege yeika, gorowill golo er kal pi.

7 Megiye pende yage ka kagle moi al pakna toika, gup ye pla woi ba, ka kagle tublo i kal worika, megiye natoi.

8 Ba megiye pende yage makimb wopake yei al toika, megiye merke toi. Pende 30 toika, pende 60 toika, pende 100 toika embe yei.

9 Na kandja djindo ge ye kamalne paro una pillme! dji.

*Jisas nomane pai mal pille kandja buko dji
(Matyu 13.10-17 ne, Luk 8.9-10)*

10 Are Jisas yene moika yene kogoye una ne, aike wani una wo embe dji, ni kandja buko djinden ge me no dje awe! dji.

11 Jisas embe dje awi, God dumoye wopake kandja seke paro ge God ye dje awi. Ba una orko mor ge na kandja buko dje aundo.

12 Ge pille una kanne ba kanpol natane. Piye ba pillpol natane. Ge pille ga nomane ake nataneke, singare ke yenj ge God kere naunda we dji.

Iwa ta wit megiye pup to wori mal me ge embe paro

(Matyu 13.18-23 ne, Luk 8.11-15)

13 Jisas kandja embe dje kogoye una awi, na kandja buko djill ge ye me napi paro. Na kandja buko porapora djindo ge ye namba mal pille ine?

14 Una ta wal yai ge God kandjiye yai.

15 Wit megiye yage kondwe toi ge me embe mal paro. God kandjiye una tukne al yai ge, Satan wo iworika, pille imbon dje yei ge, man pai.

16 Megiye yage ku moi al toi ge me embe mal paro. Una God kandjiye wopake pille ola dje i ba,

17 kandja ge djimbe nawori. Yepall ke ta moika una wo God kandjiye kamblo kal wormaka imb woika ola dje keri.

18 Megiye yage ka kagle moi al toi ge me embe mal pai. Una God kandjiye pi ba, **19** makimb wal nomane merke paika, dje mogoi pille we ye, wal merke kannambon dje pille, God kandjiye yale pagi ge to bi dje keri, megkiye natoi.

20 Ba alla, megkiye yage makimb wopake yei al toi ge me embe mal pai. Una nomane wopake paika, God kandjiye pille i pille, God kandjiye yai ge megkiye toi. Pende 30 toika, pende 60 toika, pende 100 toika embe yei we dji.

Wamo lambo gaye mal pille kandja buko dji

21 Jisas embe dji, una wamo lambo gale ipo baket paknato napagye, man. Ipo bo mename al napagye eri. Una wamo lambo gale ipo bo al plato woro yene ge, kune yenda.

22 Wal seke paro ge alla er pene wonda, wal una nakaninj ge alla kanne we dji.

23 Na kandja djindo ge ye kamalne paro una pillme! dji.

24-25 Jisas embe dji, na kandja djindo ge ye pillpol tane. Una pille imbon dje yei dal, kandja merke piye. Ba una embe naye dal, God kandjiye kembis ta piye ge alla i worda we dji.

Jisas iko bolo pla woi mal kandja buko dji

26 God dumoye wopake kantau yendo ge embe mal yendo. Iwa ta wal megkiye worda.

²⁷ Imina ou pa, armina po kogo ye wanda ba, wal megiye bolo er pla wondo mal ge une kanpol natondo.

²⁸ Makimb yene kogo yendaka iko megiye bolo er pla wondaka, yeke kembis tondaka, kupiye tondaka are megiye tondo.

²⁹ Megiye bo tondaka, una djekapill ipo kelip to i nonj we dji.

Jisas iko mastet megiye tondo pille kandja buko dji

(Matyu 13.31-32 ne, Luk 13.18-19)

³⁰ Jisas embe dji, God dumoye wopake kantau yendo ge namba mal yendo? Na kandja su ye namba we djino?

³¹ God dumoye wopake yero ge embe mal yero. Iko megiye pende moro mal mastet embe naparo, kembis ke kaima paraka una ipo makimb al yar.

³² Mastet megiye yar ge bolo wor kerman kaima pundaka wal porapora mau al yar ge kamblo aundo. Ole to wo kerman pundaka bi yenda al ge ka wo numbine take moye we dji.

Jisas kandja buko eri dje awo moi

(Matyu 13.34-35)

³³ Jisas kandja buko merke embe mal dji ge una yenekne pille ine mal dje awi.

³⁴ Yene kandja dji ge kandja kiwa ta nadji, kandja buko eri dji. Ba are yene kogoye una boll moi ge, une kandja me ge dje pene woro awi.

Jisas kandja djika kamkopo nawoi

(Matyu 8.23-27 ne, Luk 8.22-25)

³⁵ Taman pika Jisas yene kogoye una moi al kandja dje embe dji, nono er nu erim konato bone! dji.

³⁶ Djika una merke moi ge kambono kere kanuta pai al ge, Jisas po ami dje moika ga pakna pumaka er pi. I er pumaka kanu pende ga kambono pi al ge are pi.

³⁷ Po molmaka kamkopo kerman woika, nu olup ye po wo yeika, nu er kanu paknato po puka to moika,

³⁸ Jisas kanu mopiyeto ngambale kumbengil ye pagle ou pamoi.

Pa moika kogoye una po to mage embe dji, tisa, nono gopon manda yendo, ni napren mo?

³⁹ Djimaka Jisas aglo molo kamkopo ne, nu boll aike man dje embe dji, ye olup alla nayese! dji. Embe djika kamkopo ne, nu olup kaima ta nayepill.

⁴⁰ Jisas kandja embe dje kogoye una awi, ye namba yei pille kand gor? Ye pillgi napai paro we dji.

⁴¹ Ga kand kerman goi, yenekne kandja dje pille embe dji, une ge namba mal molo kamkopo ne, nu kandja djindo mal pirmell ne? dji.

5

Iwa ta ngambale ke yei kum ke moi Jisas wo iwori

(Matyu 8.28-34 ne, Luk 8.26-39)

¹ Jisas kogoye una boll er nu erim kerman djeke yemto una Gerasa makimbne al pi.

²⁻³ Wo kanu ipo paglmaka, kum ke tukiye al moi iwa ola dje Jisas moi al woi. Una goi ipo ku mur

wori al ge, une po pa wo embe yemoi. Una amblo gi djimbon dje yei ge, man pai. Asa una ka sen kolo pagi, ba ipon koye ge kune nayendo.

⁴ Kune merke una wo agle ankap to, ka sen kake al kolo pagi ba, une yembe ke yemolo to tup dji. Une yembe dongall kaima pai, una amblo gi djine kune nayei.

⁵ Ege ege une ku mur al ne, makimb mekbe al wane yau kerman to, ku i yene gakle to ke ye awo embe ye wani.

⁶ Jisas wo moika, une ellke molo kane, muk dje po Jisas kake al gopiye boglo djembon to awi.

⁷⁻⁸ Jisas embe dje une awi, ni kum ke tukiye al moren ge, iwa ge kere erwo orko piye! dji. Djika iwa ge yau kerman to embe dji, God kupill al moro iwa wariye Jisas ni wonderen. Ni kaima we dje God aumben, ni na ye ke ye nawe! dji.

⁹ Djika Jisas embe dji, ni kandjin ne? Djika kum ke tukiye al molo embe dji, no una merke mormon, no kandjine ge ami kambono we dji.

¹⁰ Kum ke kandja yembe ye dje embe dji, ni no dje dumo ellke ta nawore! dji.

¹¹ Dumo manda moi al kog merke tambale al em no moi.

¹² Molmaka, kum ke kandja yembe ye dje embe dji, ni no dje worben pandaka, ni dje worbenka no er kog tukne al pakna bon we dji.

¹³ Kune, ye er pume! dji. Kum ke iwa moi ge kere er kog tukne al pakna pi. Kog muk dje er kal po nu erim moi al nu no golo keri.

¹⁴ Kog tau moi una kambono kane muk dje seke er dumo kerman po una moi al dje awi. Wal

yei mal ge dumo porapora dje pumaka, una pille kanbon dje woi.

¹⁵ Asa une ge kum ke merke tukiye al moi ba ipon une ami dje molo, konkunom ye, nomane wopake i moi, una wo kane kand goi.

¹⁶ Jisas une kum ke tukiye al moi ge iwori, er kog tukne al pi mal pille kandjabe tomaka una woi ge pi.

¹⁷ Una moi ge kandja yembe ye dje embe dji, Jisas ni no makimbne al ge kere er tambiye ta ben we dji.

¹⁸ Djimaka Jisas alla er kanu al pakna po moika, kum ke tukiye al moi iwori iwa ge wo embe dji, Jisas, ni ben al na wono aike boll we dji.

¹⁹ Ba Jisas man dji. God ni wopake ye awo, wandill golo awi mal ge, ni unaken mor ge po dje awe! dji.

²⁰ Djika iwa ge distrik Dekapolis po Jisas yei mal dje awika, una porapora pille aya dji.

*Jisas ambo ta goi ge i gun wori. Alla ana ta gakle
al meyam toi ge ye wopake ye awi
(Matyu 9.18-26 ne, Luk 8.40-56)*

²¹ Jisas alla kanu ipo nu erim kerman djeke yemto pi. Jisas er kal woika, una merke wo nu erim djeke makai to moi.

²² Lotu numb kogo yei iwa kerman ta moi, yene kandjiye ge Jairus we dji. Une Jisas moi al manda wo Jisas kake al, gopiye boglo

²³ embe dji, na ambona kembis moi ge goya manda kaima yendo, ni wo ambpenka kiwa yenda we dji.

²⁴ Djika Jisas une boll aike er pupill. Pupill al ge una merke une boll dakalo pamaka aike pi.

²⁵ Po kondwe tambiye pumaka ana ta moi. Une kognumb 12 pela meyam eri to pai.

²⁶ Dokta, ana ge ye imbon dje yei man pai. Ana gakle ngembill kerman golo, ku woro pi ka pora dje keri. Ba ke pai ge pora nadji, alla ye wor kerman pi.

²⁷⁻²⁹ Jisas embe yendo we djimaka ana ge pille, Jisas una merke boll aike woi al ge ana ge para pakna pi. Na Jisas koniye kunomiye ta ambiyaka, na keina paro ge pora djinda dje pille, Jisas mopiye al manda po koniye kunomiye ambi. Ambika ola dje keiye pai ge pora dji. Yene gakle al pi ge na keina pai ge kaima pora djindo dje pi.

³⁰ Pika Jisas pi yene yembe dongall pai ge pende er orko pika, une kane ake to kane embe dji, na konkunom una ne mal ambro ne? dji.

³¹ Kogoye una embe dji, una merke woi dumo sill djindo ba, ni namba yei pille na konkunom una ta ambro ne djinden ne? dji.

³² Ba Jisas aglo kane woinambo dje molo, una ne mal na konkunom ambro ne dje kanno dje yei.

³³ Ana ge wal pille kane yemolo, une kake agle toika, kand kerman golo wo Jisas moi al gopiye boglo wal yei mal dje pene wori.

³⁴ Jisas embe dji, ambona, ni pillgi pai pille ni kein pai ge pora djindo. Ni ellin tukin arngan yendaka, kiwa er piye dji.

³⁵ Jisas kandja embe dje awo pamoika, Jairus kogoye una wo Jairus moi al embe dji, womba goi pora dji. Ni tisa imb naumben we dji.

³⁶ Una kandja embe dji ba Jisas napille, Jairus moi al embe dji, ni kand nagopen, pillgi dje pamopen we dji.

³⁷ Jisas, Pita ne, Jems ne, Jems age Jon na boll wone, una ta man we dji.

³⁸ Wo lotu numb iwa kerman kogo yei iwa numbiye al po pillau djimaka, Jisas kani una kimb kallngane kerman yemoi.

³⁹ Molmaka Jisas numog po embe dji, ye namba yei pille kimb kallngane yemor? Womba ge nagoro, kiwa ou pamoro we dji.

⁴⁰ Jisas kandja embe djika una porapora poye awi. Ba Jisas una dje bekle woro, womba neme ne, kogoye una 3 pela aike dje i numog womba pagi al ge pi.

⁴¹ Po womba agle amblo embe dji, talita kum we dji (Kandja me ge, ambo kembis, ni agle! dji)

⁴² Embe djika ola dje ambo kembis ge aglo kond erwo pi. Ambo ge kognumb 12 pela moi. Jisas embe yeika una kane kand golo allall kerman toi.

⁴³ Jisas kandja dongall dje awo embe dji, na embe yei we nadjime! dji. Ye womba kwa gale aume! dji.

6

*Nasaret una Jisas kandja dji ge mop awi
(Matyu 13.53-58 ne, Luk 4.16-30)*

¹ Jisas dumo ge kere, er yene dumeye al pi. Yene kogoye una boll aike pi.

² Ege Sabat yeika Jisas er lotu numb numog po molo God kandjiye dje una awi. Una merke pille gok dje embe dji, une kandja djindo ge po nam

kond iwi? Une nomane kerman paraka, kogo dongall yendo ge namba mal yendo?

³ Une ne ge, kamda moro. Ge Maria wariye moro! Yene age kambono mor ge, Jems, Josep, Judas ne, Saimon mor. Ambe kambono ge nono boll aike mor we dji. Embe dje Jisas pille ke pille awi.

⁴ Jisas embe dji, propet dumo porapora punda al ge una nomane aune. Ba yene neme ne, numbiye epilye taimane mor una nomane naune we dji.

⁵⁻⁶ Una pillgi nadji mal ge, Jisas kane aya dji. Kogo dongall ta nayei. Kiwa, una pende ke toi pai ge une amblo i gun woro awi.

*Jisas una 12 pela dje i kogo omuk to awi
(Matyu 10.5-15 ne, Luk 9.1-6)*

Jisas dumo yemyem yei al ge po God kandjiye dje orko woro una awi.

⁷⁻⁹ Une kogoye una 12 pela dji womaka, une namba awo embe dji, ye ipo kum ke una tukne al moye ge dje orko worne! Ye soka soka dje pine. Ye wal naipine, kwa ne, kon kamban ne, ku moni poket al napanda, ye kiwa pine we dji. Ye bulo tulba amblo i, kakene kau woro, konpakna taimane woro, embe er pume! dji.

¹⁰ Jisas kandja embe dji, ye po numb ta numog pi dal, ye numb al ge moye. Er pine pandaka numb ge kere er pine.

¹¹ Ye pineke una ye dje i numog naworo, ye kandja djine ge mop awo yei dal, ye bekle po kakene toll kill gulo woro kerne. Embe yeneke kambono kanne, singare yenj ge, God ke kando we dji.

¹² Embe djika kogoye una po una moi al embe dji, ye nomane ake tome! dji.

¹³ Una merke kum ke tukne al moi ge, ga po dje orko woro, una merke ke toi moi ge kopong ipo yemaka alla erwo gun pi.

*Jon nu pagle awi iwa goi
(Matyu 14.1-12 ne, Luk 3.19-20 ne, 9.7-9)*

¹⁴ Jisas kogo yei mal ge una kandja dje wai djimaka king Erot pi. Una embe dji, Jon nu pagle awi iwa ge goi ba, alla aglo erwo gun po kogo yendo we dji.

¹⁵ Una pende embe dji, propet Elaija kamasa goi ge alla aglo erwo gun po kogo yendo we dji. Una pende embe dji, propet asa goi una ta aglo wo kogo yendo we dji.

¹⁶ Embe djimaka Erot pille, man, Jon na asa nubke al kelip tollka goi ge aglo erwo gun po kogo yendo we dji.

¹⁷⁻²⁰ Asa Erot po age Pilip game ika Jon embe dji, ni agan game Erodias inden ge kune nayendo we dji. Embe djika ana Erodias elle kumbso awo, Jon togoyo dje yei. Erot dje worika ami una po Jon i kaye woro, ka sen to wori pamoi. Embe ye paika Erot kantau moika ana togoyo dje yei, man pai. Jon singare wopake yei, God nale al une wopake moi ge, Erot kane kand goi. Kune pende Erot dji Jon wo kandjabe toika, Erot kamale ngundjo pille awi ba Jon kandjiye dji ge wopake pi.

²¹ Are ana Erodias Jon togoya mal kondwe kani. Erot me kannoi poke pillau djika kwamokna kerman gale nambon dje yemaka, Erot djika una kerman kambono merke woi. Gapman una

yene kogo amblo pille dje awi una yemaka, ami una kerman yemaka, distrik Galili una kerman yemaka woi.

22 Wo kwamokna no molmaka ana Erodias amboare numog wo kogoll yei. Erot ne, una moi ge wopake kanmaka, Erot ambo moi al kaima we dje, kandja dongall dje awo embe dji, ni wal ta djimben mal na kaima auno.

23 Na wal porapora kantau yendo ge na tuge ino, ni tuge ino we djin dal, na kaima yeno we dji.

24 Erot embe djika ambo er bekle po megama dje pi, na djina naral wal aunda ne? dji. Megama embe dji, ni po embe djimben, Jon nu pagle awi iwa togolo, ngambale kelip to iwo aumben we djiye dji.

25 Ambo ola dje yem wo embe dji, ni ola dje po Jon nu pagle awi iwa ngambale kelip to i plet al woro iwo na awe! dji.

26 Djika King Erot pille urup dje pi. Ba une asa kaima we dji. Man djino, ba kwamokna no mor una ni kende djin dje kane djine dje pille ambo kandja dji ge pille pora, na yeno we dji.

27 Ami una taimanta dje worika ola dje kaye numb po Jon nubke al kelip toika goi.

28 Goika ngambale i plet al woro iwo ambo awika ambo ge ipo megama awi.

29 Jon kogoye una pille wo Jon golo pai ge ipo gull toi.

*Jisas una 5,000 kwamokna awi
(Matyu 14.13-21 ne, Luk 9.10-17 ne, Jon 6.1-13)*

³⁰ Jisas aposelye una er yem wo une boll moi. Kogo ye wani mal ne, kandja dje una awi mal dje Jisas awi.

³¹ Dje molmaka una merke po wo yemaka, Jisas ne, kogoye una kwa nane ege naye. Jisas embe dje kogoye una awi, nono dumo ta wapra yenda al po waka mopon we dji.

³² Djika kogoye una boll yenekne kanu i er nu al po dumo ta wapra yei al pi.

³³ Er pumaka una merke kane dumo yemyem kere nu erim djeke po kambono kanu iwo pillau djine al ge asamoll po moi.

³⁴ Jisas wo pillau dje kani una merke wo molmaka une kane wandill golo embe dje pi, ye una mor ge kogsipsip mal embe mor ba, kantau yenda una ta namoro. Embe dje pille une kandja merke dje una awi.

³⁵ Dje moika olpa er kal puno dje yeika kogoye una wo Jisas moi al embe dji, dumo mormon al ge una numb gull ta manda nayero. Emill pano dje yendo,

³⁶ ni dje worbenka una er dumo yemyem po kwamokna dulo i no pane we dji.

³⁷ Djimaka Jisas embe dji, ye kwa auneke nane we dji. Kogoye una embe dji, no ku 200 mal ipo kwa top to iwo aumbon mo? dji.

³⁸ Jisas embe dji, ye bret namba namba yero? Ye po kanme! dji. Po kane yem wo embe dji, bret 5 pela yeraka, pis soka yero we dji.

³⁹ Jisas embe dji, ye djineke una kull akis al ami dje bill djelldjell to moyebe dji.

40 Po djimaka una makai to moi ge, pende 100 dje molmaka, pende 50 dje molmaka yei.

41 Jisas bret 5 pela ne, pis soka amblo i kupill al kane pla woro kamang ye, ni no kwa aunden, wopake we dje awo bret ne, pis aike tuklo kogoye una awi. Ye una omuk to aume djika, kogoye una i omuk to una awi.

42 Aumaka una porapora noi ke yei.

43 Wal tuge moi ngando i kon basket 12 pela to puka toi.

44 Iwa nambane kere kani ge 5,000 moi. Ana womba moi ge kere nakani.

*Jisas nu erim be kond er pi
(Matyu 14.22-33 ne, Jon 6.16-21)*

45 Jisas kogoye una moi al embe dji, ye asamoll kanu i nu erim konato dumo Betsaida pineke, na are wono we dji. Jisas una moi ge dje wori, er numbine pi.

46 Er po kermaka une kamang yeno dje pille er makimb mekbe al po yene moi.

47-48 Emill djika kogoye una kanu ipo nu erim kerman pakna yu pumaka, Jisas makimb mekbe al molo kambono pi al ge kanmoi. Imina pakna pika, kamkopo kerman woika, kogoye una apare to pine napai. Kise kise dje pumaka Jisas nu yeke be kamblo woi. Wo er wekle puno dje yeika **49** kogoye una molo kani, goll kagoi ta wondo dje kane yau kerman toi.

50 Embe dje kanmaka Jisas embe dje awi, ye molo gi dje molme! Ge na wondo, ye kand nagolme! dji.

51 Une er kanu al pakna pika kogoye una boll aike molmaka, kamkopo wo pai ge pora djika kambono kane gok dje aya dji.

52 Ga Jisas bret awi una noi ge pillpol natoi, kandja napi.

Jisas dumo Genesaret una merke ke toi moi ge ye wopake ye awi

(*Matyu 14.34-36*)

53 Jisas ne, kogoye una boll kanu ipo nu erim kerman to pruk dje er yemto dumo Genesaret po kanu ipo orko woro kaye kolo pagi.

54 Jisas kere er orko woika, una Jisas wale woi moro dje kane

55 muk dje dumo manda yei al po djimaka ke toi moi una i palbam al pakna woro, Jisas wo moya al ge i wormaka moi.

56 Jisas dumo kerman ne, dumo kembis aike pora wani al ge ke toi moi una i pene woro Jisas moi al embe dji, Jisas, una ke toi mor ge ni pora we djimbenka una ni konkunom wulle al ta ambi dal, kiwa moye we dji. Alla ke toi pai una ambi ge kiwa moi.

7

Juda una gollne God kandjiye dji ge kune nadji

(*Matyu 15.1-9*)

1 Parisi una ne, God lo dje awi una Jerusalem kere er Jisas moi al wo makai to moi.

2 Wo kani Jisas kogoye una asamoll aglene was naye, kwa no moi.

³ Parisi una ne, Juda una porapora asamoll aglene was yeworo kwa noi. Kambono gollne yei mal embe yemoi.

⁴ Kambono wo moi ge maket wane alla er numb al woi ge asamoll aglene was yeworo kwa noi. Embe yei ge kambono gollne kandja dji mal pille singare merke embe yei. Sin ne, plet kap, was yenj mal embe yei.

⁵ Parisi una ne, God lo dje awi una Jisas moi al wo embe dji, nono gollne dji mal pille nono aglene asamoll was yeworo kwa are nonmon ba, ni kogen una embe nayenj. Namba yei pille aglene was naye, kwa no mor ne? dji.

⁶ Djimaka Jisas embe dji, ye djillakene soka paro una yenj mal embe, asa propet Aisaia pepa bolo pagi ge bolo kune yei. Embe boi,

Una mor ge na kandjina pille pla worinj ba djillakene al djinj. Nomane ellke yeraka na we dje pille nawinj.

⁷ Makimb una kandja djinj mal kambono God kandjiye dje orko wormon we djinj. Na kandjina pille pla yemor ge kiwa yemor we dji (*Aisaia 29.13*)

⁸ Ye God lo dje awi ge kere ye yenekne nomane pai mal amblo gi dje wanmor we dji.

⁹ Jisas embe dji, God lo dje awi ge ye kamblo kal woro, ye yenekne loine amblo gi dje mor. Yenj ge ye wopake yenmon dje pir mo?

¹⁰ Mosis kamasa embe dji, ye nanemanne kandja djine mal ge pillme! dji. Una ta nanemanne kandja ke dje awi dal una ge togopen we dji.

11 Ba Mosis kandja lo dji ge ye napir, ye kandja djell ta dje embe djinj, iwa ta ku ta yenda neme pak to aunda kune yendo ba, une ge soka dje awo embe djinda, ku yero ge na opa ye God auno we djill pora dji, ye nauno we djinda.

12 Une embe dji dal, ye embe djinj, une ge God awi pora dji, neme naundo ge kune yendo we djinj.

13 Kune yendo we djinj ge, ye God kandjiye kamblo kal woro kere, ye yenekne gollne kandjine amblo gi dje mor. Kandja lo embe mal pende merke ye pille yenj we dji.

*God nale al una kune namor we dji
(Matyu 15.10-20)*

14 Jisas djika una alla womaka une kandja dje embe dji, na kandja djindo ge ye pillgi dje molme!

15-16 Wal orko yero ge, ye i djillakene al no gulo worinj ge God kando djengimb ta naparo. Ba ye wal nomane al paraka, dje orko worinj ge God kando djengimb paro we dji.

17 Jisas una moi ge kere er numb al pi. Yene kogoye una wo embe dji, kandja buko djin ge me no dje awe! dji.

18 Jisas embe dji, ye napir mo? God kando wal orko yero ye i djillakene al no gulo worinj ge djengimb naparo.

19 Ye kwa nonj ge er nomane al napundo. Er ellne al po er ell mur numb pundo we dji. Jisas kandja embe dji ge une kwamokna nonmon mal God kando djengimb ta naparo dje pille dji.

20 Ba, kandja una nomane paknato moraka dje orko worinj ge God kando djengimb paro we dji.

²¹ Una nomane al kandja dje orko worinj ge embe mal paro. Nomane ke paraka, war ambo djingdjang yenka, wal kunumb no, una togolo,

²² iwana bolo inj djingdjang ke ye, wal noip golo, singare ke ye, kandja kende dje, una kandjine amblo, penang ye, dall nomane paraka embe ye waninj.

²³ Una singare embe yenj ge God kando djengimb paro we dji.

Jisas kandja dji ge, dumo Ponisia ana ta kaima pillgi dji

(Matyu 15.21-28)

²⁴ Jisas dumo moi al ge kere er dumo Tair pi. Una kane djine dje er numog pi ba, une po seke moya, napai.

²⁵⁻²⁶ Jisas wo moika una kane, Jisas woi moro we djimaka ana ta pille Jisas moi al woi. Ana ge ambore kembis ta moi ge, kum ke tukiye al moi. Ana ge Juda ana man, dumo Ponisia kona dumo Siria ana moi. Une wo Jisas kake al gopiye boglo kandja yembe ye dje embe dji, na ambona kum ke tukiye al moro ge ni dje iworben we dji.

²⁷ Dji ba, Jisas man dji, asamoll no wombane kwa aumbonka no kune yene. Kwa i kena aumbon ge, kune nayendo we dji.

²⁸ Djika ana ge embe dji, Iwa Kerman, ni kandja kaima djinden ba, womba kwamokna nane, tuge yenda ge i bo mename kena moye al aumbon ge kune yenda we dji.

²⁹ Djika Jisas embe dji, ni kandja embe djinden ge ni alla er yem numbin al piye! Ni ambon kum ke tukiye al moi ge kere er orko pi pora dji we dji.

³⁰ Djika ana ge alla er numbiye al po kani am-bore bo al pamoi, kum ke tukiye al moi ge kere er pi pai, kiwa moi.

Jisas wo iwa ta kamale dall toi kandja nadji yewori kandja pi

³¹ Jisas dumo Tair kere er dumo Saidon pakna po molo, alla er distrik Dekapolis pakna pi. Po molo kere er nu erim Galili pi.

³² Po moika iwa ta kamale dall toika kandja kune ye nadji iwa ta moi. Una dje i Jisas moi al wo embe dji, ni iwa ge gakle amblo ye wopake ye aumben we dji.

³³ Djimaka Jisas iwa kamale dall toi iwa ge dje i una merke moi ge kere, soka yenekne mopillka.

Mopillka Jisas iwa kamale al, yene agle megiye i gulo woro, yene agle megiye al kungo to iwa ge albene al amblo

³⁴ kane pla kupill al woro, pin dallmal woro embe dji, epata we dji. Kandja dji ge me embe mal pai. Ye soka kamalne ne, djillakene au djimbelle dji.

³⁵ Djika iwa kamale dall toi ge au djika, albene kiwa yeika, kandja dume dje dji.

³⁶ Djika Jisas una moi al embe dji, na wo embe yendo we dje ye nadjime! dji. Une man dji ba una po kandjabe to wai dji.

³⁷ Una pille aya dje allall kerman to embe dji, Jisas kogo porapora yendo ge wopake yendo. Une wo yendaka, una kamalne al kandja napir ge, alla pir. Una djillakene al kandja nadjinj ge alla djinj we dji.

8

*Jisas una 4,000 kwamokna awi
(Matyu 15.32-39)*

¹ Kune ge una merke makai to moi ba, kwamokna nane ta nayei. Jisas djika kogoye una womaka une embe dji,

² una manda mor ge ege 3 pela nono boll mor, kwa ta nane nayero, na wandill goro.

³ Dje worno ba pende numbine ellke yero. Kondwe tambiye pineke kam koll tondaka, nalene wandaka yage tane we dji.

⁴ Djika kogoye una embe dji, una numb gull manda ta nayero. Nono nam kond po kwa iwo aumbon nane ne? dji.

⁵ Jisas embe dji, ye bret namba namba yero? Kogoye una molo, no bret 7 pela yero we dji.

⁶ Jisas una merke moi al ge djika, ga ami dje moi. Bret 7 pela yei ge une amblo, i God wopake we dje awo, tuklo i kogoye una awika, ga omuk to una awi noi.

⁷ Pis kembis sokarita yeika Jisas amblo i God wopake we dje awo, kogoye una moi al embe dji, ye ipo omuk to una aume dji. Djika ga ipo aumaka noi.

⁸ No kune ye kermaka, kwa pende moi ge ngando i kon basket 7 pela to puka toi.

⁹ Una kwa noi ge una 4,000 moi. Nomaka, Jisas una dje numbine al wori.

¹⁰ Yene kogoye una boll ola dje er kanu al pakna po er distrik Dalmanuta pi.

*Parisi una Jisas, ni kogo dongallyembenka kanbon we dji
(Matyu 16.1-4)*

¹¹ Parisi una wo Jisas moi al nonga to embe dji, ni God kogoye kaima yen dal, kogo dongall ta yembenka kanbon we dji.

¹² Djimaka Jisas tukiye ke toika pin dallmal woro embe dji, ye una mor ge namba yei pille wo na moll al kogo dongall ta yembenka kanbon we djinj? Na kandja kaima dje ye aundo, na kogo dongall ta yenaka ye nakanne we dji.

¹³ Jisas embe dje kere er kanu al pakna po nu erim yemto pi.

*Jisas kogoye una moi al yis pille kandja buko dji
(Matyu 16.5-12)*

¹⁴ Jisas kogoye una bret nane mal ta naipi. Bret taimanta kanu al yei.

¹⁵ Jisas embe dji, Parisi una ne, Erot unakiye kambono wo kandja djine ge ye napillme! dji. Una bret gale yis worinjka, yake wo kerman pundo mal ge, ga kandja djinj ge embe mal djinj we dji.

¹⁶ Kandja embe djika kogoye una yenekne kandja embe dji, nono bret ta naiupin pille djindo we dji.

¹⁷ Jisas pille embe dji, ye namba yei pille yenekne kandja dje, no bret ta naiupin we djinj? Ye namba ye pille kanpol nato, pillpol nato yenj? Ye kandja napir.

¹⁸ Ye nalene paro ba wal nakaninj. Kamalne paro ba wal napi paro. Na yendo ge ye kane dall yenj mo?

¹⁹ Na bret 5 pela tuklo i una 5,000 awill ge kwa tuge moika i kon basket namba namba toi ne? dji. Kon basket 12 pela topin we dji.

²⁰ Na bret 7 pela yei ge iwo una 4,000 awill ge ye kwa tuge moika i kon basket namba namba toi ne? dji. Kon basket 7 pela topin we dji.

²¹ Kandja embe djimaka Jisas embe dji, na embe yell ge ye nakani mo? dji.

Jisas dumo Betsaida po una ta nale emill yei amblo au dje awi

²² Jisas kogoye una boll er dumo Betsaida pi. Iwa ta nale emill yei iwa ge, una dje i Jisas moi al wo kandja yembe ye dje embe dji, Jisas, ni una ge ambpenka nale kiwa yenda we dji.

²³ Djimaka iwa nale emill yei ge Jisas agle amblo i er orko po molo, kungo to iwa ge nale al woro, gakle amblo embe dji, ni wal ta kanden mo? dji.

²⁴ Djika nale emill yei iwa kane pla woro embe dji, na una kando ba, ga iko mal embe molo, kond erwo pinj we dji.

²⁵ Embe djika Jisas une nale al alla ambika une yembe ye kanno dje yeika, nale alla au djika wal kane kune yei. ²⁶ Yeika Jisas embe dji, ni er numbin al piye. Nono dumo molo wopill al ge alla er yem namben we dji.

*Pita kandja wulle dje yem woro Jisas awi
(Matyu 16.13-20 ne, Luk 9.18-21)*

²⁷ Jisas kogoye una boll er dumo Sisaria Pilipai bon dje yemaka, kondwe tambiye pumaka, yene kogoye una moi al embe dji, na moro ge una ne mal kaima moro ne djinj ne? dji.

²⁸ Kogoye una embe dji, una pende embe djinj, Jon nu pagle awi una wonden we djinj. Pende, ni iwa Elaija asa goi ge wonden we djinj. Pende, Propet ta kamasa goi ge wonden we djinj we dji.

²⁹ Jisas embe dji, una embe djinj ba ye na una ne mal wondo dje kaninj ne? dji. Djika Pita embe dji, God Krais dje worda wonda we dji ge, ni wale wonden we dji.

³⁰ Jisas embe dji, ye na embe moro we dje una dje naume! dji.

*Jisas embe dji, na golo aglo erwo gun puno we dji
(Matyu 16.21-28 ne, Luk 9.22-27)*

³¹ Jisas kogoye una moi al kandja gun ta dje awo embe dji, na Una Wombe moro ge Juda ngambalne pai una ne, opa gale awinj una kerman ne, God lo dje awinj una na mop awo, ye ke kaima ye awo togoye. Ba ege 3 pela erwo pundaka na alla aglo erwo gun puno we dji.

³² Kandja embe dji ge dje pene worika Pita wo Jisas dje i orko po man dji.

³³ Djika Jisas kane ake to kogoye una moi al kane Pita moi al kandja awo embe dji, Satan, ni kere er na mopna al piye! Ni God nomane paro mal pille kandja nadjinden, makimb una nomane paro mal kandja djinden we dji.

³⁴ Jisas djika kogoye una ne, una merke moi ge wo molmaka, une embe dji, una na boll wombon dje pi dal, yenekne nomane amblo kal woro, yenekne iko pera kake i na boll wone.

³⁵ Una yenekne amblokun yemoye ge, goye. Ba una na we dje pille, na kandjina wopake paro mal pille molo goi dal, gun molo pane.

³⁶ Una makimb al molo kog mogoi porapora kannane ba, golo pine ge, wal ge namba mal amblo pille dje aunda?

³⁷ Wal naral wal awo alla gun moye ne? Ge man.

³⁸ Ye una mor ge iwana djingdjang ye, singare ke yenj una mor. Na Una Wombe moro ge ye na we dje pille ngandjill golo, na kandja djindo ge ngandjill golo yei dal, are na Nena dje wordaka Una Wombe, God tau agelo boll yem wone poll dje au kerman djinda poke ge, Una Wombe wo ye para ngandjill golo aunda we dji.

9

Jisas gakle ta mal yei (Matyu 17.1-13 ne, Luk 9.28-36)

¹ Jisas embe dji, na kandja kaima dje ye aundo. Ye una mor ge nagoye. Mor mal embe moyeke God yembe dongall pandaka, yene dumoye wopake kantau yendo ge ye ombine dje aunda kanne we dji.

² Ege 6 pela yei pora djika, Jisas Pita, Jems ne, Jon boll dje i er pla makimb mekbe al pika, yenekne molo kanmaka Jisas gakle ta mal yei.

³ Yene konkunom yei al olpa to au djindo mal embe kaima yeika, kuruwo boll ye poll dji. Una makimb al ta molo konkunom was yene ge kune nayenda.

⁴ Kogoye una kanmolmaka, una soka asa gopill iwa Elaija ne, Mosis wo mopillka, Jisas boll aike molo kandja dji.

⁵ Djimaka Pita Jisas moi al embe dji, tisa, nono ba mormon ge abro. Ni pora we djimbenka no

numb asinga 3 pela takbon, ni ta imbenka, Elaija ta indaka, ta Mosis inda we dji.

⁶ Pita kandja embe dji ge une kand golo, kandja me napai kandja dji.

⁷ Embe yeika kam kupa ta wo kambono i pakna wori. Kupa paknato una ta kandja dje embe dji, ge na warna kaima moro, na wopake kane, wopille aundo. Une kandja djinda mal ge ye pillme! dji.

⁸ Ola dje yene kogoye una kane yemyem woro kani una ta namoi, Jisas taimane moi.

⁹ Embe yeika yenekne makimbmekbe al moi ge kere er kal wo molmaka, Jisas iwa 3 pela moi al embe dji, ye makimbmekbe al wal kani mal ge nadjine. Una Wombe asamoll golo aglo erwo gun pundaka, ye are kandja ge dje una aune we dji.

¹⁰ Une kandja embe dji ge, kambono wal kani mal dje pene nawori. Yenekne kandja dje pille embe dji, Jisas na golo aglo erwo gun puno we djindo ge kandja me namba mal paro ne? dji.

¹¹ Yene kogoye una wo Jisas moi al embe dji, God lo dje awinj una embe djinj, iwa Elaija goi ge asamoll aglo er yem wondaka, Krais ge are wonda we djinj. Ge namba yei pille djinj ne? dji.

¹² Jisas embe dji, kandja djinj ge kandja kaima djinj. Elaija asamoll wo wal porapora ge amblokun yenda. Ba Baibel kandja bolo pagi ge, namba yei pille dji? Baibel embe dji, Una Wombe imb merke kakdaka una wo dje ke ye, ye ke ye aune we dji.

¹³ Jisas embe dji, na kandja dje ye aundo, Elaija woi pora dji ba una yenekne nomane pai mal pille wo ye ke ye awi. Baibel kandja dje wori pai mal pille embe yei we dji.

*Kum ke ta womba tukiye al moi ge Jisas wo iwori
(Matyu 17.14-21 ne, Luk 9.3-43)*

14 Jisas kogoye una 3 pela boll er kal woi. Wo kani yene kogoye una pende molmaka, una merke wo i pakna wormaka God lo dje awi una boll nonga dje moi.

15 Jisas woika, una merke moi ge kane gok dje Jisas woi al muk dje wo djembon toi.

16 Jisas kogoye una moi al embe dji, ye God lo dje awi una boll nonga djinj ge naral wal pille djinj ne? dji.

17 Djika una merke pakna moi ge iwa ta embe dji, tisa, na warna ge kum ke tukiye al moraka, kandja nadjindo. Na une dje i ni mon al wondo.

18 Ege merke kum ke ge wo une i pup to makimb al wordaka, une djillake eruwe tondaka, kasmane koglo, kake agle djillik dje paro. Na ni kogen una djill i gun worbon dje yei, man pai we dji.

19 Djika Jisas pille una merke moi al embe dji, ye una mor ge pillgi nadji paro. Na ye boll ege namba namba imbne kake pamoyo? Ni po womba ge dje iwe! dji.

20 Womba ge dje iumaka, Jisas pika kum ke ge kane, ola dje yeworika womba yage makimb al to, djillake al eruwe sill dje paika, akemake to, kake agle djillik dje pai.

21 Jisas kandja dje womba ne moi al embe dji, womba ke embe tondo ge ege namba namba tondo ne? dji. Womba ne moi ge embe dji, womba kembis moi poke ge ke embe to pa woi, ipon tondo.

22 Kun merke kum ke wo womba to wamo al woro, to nu al woro, togoyo dje yendo. Ni wal

ta yemben kune yenda panda, ni no wandill golo awo, amblo pille dje aumben we dji.

²³ Djika Jisas embe dji, na iworno kune yenda panda we djinden ge namba yei pille djinden? Una ta pillgi dji dal, wal porapora yenda kune yenda we dji.

²⁴ Djika womba ne ge, ola dje yau to embe dji, na pillgi djindo ba ta djino kune nayendo, ni na amblo pille dje aumben we dji.

²⁵ Djika Jisas kani una merke muk dje kanbon dje manda womaka, une kum ke dje woro embe dji, ni kum ke womba djillake ne, kamale amblo pel djinden ge erwo piya! Ni er yem wo womba tukiye al ge napiye! dji.

²⁶ Djika kum ke ge yau to womba amblo killmau to kere pagle, erwo pika womba kiwa moi. Une goi mal embe paika, una merke embe dji, womba kaima goro we dji.

²⁷ Embe dji ba, Jisas womba agle amblo i pla worika womba aglo moi.

²⁸ Are Jisas er numb al pika, yene kogoye una womaka yenekne molo embe dji, no namba yei pille kum ke womba tukiye al moi iworbon kune nayeい ne? dji.

²⁹ Jisas embe dji, kum ke embe mal mor ge una kamang ye God auneke wor pine, man panda, wor napine we dji.

Jisas alla namba 2 taim na golo aglo erwo gun puno we dji

(Matyu 17.22-23 ne, Luk 9.43-45)

³⁰⁻³¹ Jisas kogoye una boll dumo moi al kere er distrik Galili pakna po wani. Une kogoye una moi

al kandja dje awo moi pille, una dje djine dje pille seke wani. Une embe dji, Una Wombe dje ipo una auneke, ga togolo pagiyeke, ege 3 pela erwo pundaka, une aglo erwo gun punda we dji.

³² Dji ba, kogoye una kandja dji ge napi. Ga dje pupon dje yei ba kand goi nadji.

*Una ne mal molo er wekle pinj?
(Matyu 18.1-5 ne, Luk 9.46-48)*

³³ Jisas kogoye una boll er dumo Kaperneam wo pillau dji. Er numb al po molmaka, Jisas wo embe dji, kondwe wopin al ge ye yenekne kandja namba we dji ne? dji.

³⁴ Jisas embe dji ba kambono kond tambiye woi ge yenekne nonga dje, una ne mal iwa kerman moyo ne? dje woi. Ge pille yenekne ngandjill golo kandja dje yem nawori.

³⁵ Jisas kane ami dje molo kogoye una 12 pela dji womaka une embe dji, una er wekle bon dje yei dal, er are kaima wone, una porapora nune kogone ye aune we dji.

³⁶ Jisas djika womba ta woika, kogoye una moi al dji pakna woro, yene womba kagle molo embe dji,

³⁷ una na we dje wopake pille womba mor mal embe djembon to awi dal, nanam djembon to awinj. Una na djembon to awi dal, ge na dje wori woll iwa moro ge djembon to awinj we dji.

*Una ellne kumbso nono nawi dal nono ye nam-bon una moye
(Luk 9.49-50)*

³⁸ Jon wo Jisas moi al embe dji, tisa, no kanpin una kum ke tukne al moi ge iwa ta po ni kandjin

al iwori ba, iwa ge nono boll nawani, no po man djipin we dji.

³⁹ Djimaka Jisas embe dji, ye man we nadjine. Una na kandjina al kogo dongall ta yei dal, are ola dje nanam we dje pille kandja ke dje naune.

⁴⁰ Una nono ye ke ye nawi dal, ge nono ye nopin una mor.

⁴¹ Na kandja dje ye aundo, una wo, ga Jisas wombaye mor we dje, nu kap kolo iwo awi dal, ga top yero ge kaima ine, er take dje napunda we dji.

*Singare ke panda ge una nomane to ke yenda
(Matyu 18.6-9 ne, Luk 17.1-2)*

⁴² Jisas embe dji, womba ta na boll pillgi djindaka una wo kamale taneke womba ge na kandjina keri dal, ku kerman tumblo i ga nubkane al kaye kolo pup to nu solwara al worneke nu no goye ge, ngembill kembis goye. God tonda ge to djerpall ye kerda.

⁴³⁻⁴⁴ Ni aglen yewordaka ni singare ke ta yen dal, kelip to seke worben. Aglen taimane pandaka, ege ege gun molo pamopen ge wopake mopen. Ba alla, ni aglen soka aike pandaka, i wamo do nagomdo al worne ge wopake namopen.

⁴⁵⁻⁴⁶ Ni kaken yewordaka ni singare ke ta yen dal, kelip to i seke worben. Kaken taimane pandaka gun molo pamben ge wopake mopen. Ba alla, ni kaken soka aike pandaka, i wamo al worne ge wopake namopen we dji.

⁴⁷ Ni nalen yewordaka ni wal kane singare ke ta yen dal, nalen polo i seke worben. Nalen taimane pandaka God dumoye wopake kantau yendo al er pakna ben ge wopake mopen. Ba alla, ni nalen

soka aike pandaka, i wamo al worne ge wopake namopen.

48 Wamo do paro ge kaima nagomda. Una golo er pakna pi dal, kimkiyaka gaklene al tundo no pa pundaka pora nadjinda.

49 Una ap woro opa gar mal embe, God wamo tondaka una porapora dane.

50 Ap ge wal wopake, ba djugo nayei dal, ye namba yeneke alla djugo yenda? Man, yene kune nayendo. Una ap worinjka kwamokna al pundaka nonjka djugo yendo mal embe, ye una boll ami dje wopake moye we dji.

10

Iwa ana kerda ge, kune yendo mo man?

(Matyu 19.1-12 ne, Luk 16.18)

1 Jisas dumo moi al ge kere er distrik Judia paknato wane er nu Jodan kapa yemto pi. Pika una merke une moi al alla womaka une ye wani mal pille, God kandjiye dje una awi.

2 Dje awo moika Parisi una Jisas moi al wo kandja ta djindaka, kandja kot ye aumbon dje pille embe dji, iwa ta yene nomane panda mal pille ana keri dal, ge kune yendo mo man? Nono loine paro ge, namba we djindo ne? dji.

3 Jisas embe dji, Mosis lo namba mal dje pepa bolo ye awi ne? dji.

4 Kambono embe dji, Mosis pepa boi ge embe dji, ye gamane to worne panda, ye pepa bolo awo to worne we dji.

5 Jisas embe dji, ye kandja napi pille Mosis pepa bolo ye ana kerne ge kune yendo we dji.

6 Ye pillme! Kamasa God wal porapora beke yei ge iwa yene djell ye beke, ana yene djell ye beke yei.

7 Ge pille iwa ta neme kere, er ana boll po moyaka,

8 soka gaklene taimane panda mopell we dji. Ge pille, asa iwa ana soka djelldjell mopill ba iwa ana ipon gaklene taimane paraka mormell we dji.

9 Ge pille God iwa ana i taimane wori. Una i djelldjell worne ge kune nayendo we dji.

10 Are Jisas kogoye una boll er numb al po molmaka, kogoye una iwa ana kerda Jisas kandja dji mal ge pille, ga une dje pi.

11 Jisas embe dji, iwana soka mopell, woge game kere po ana gun ta i dal, une ana gun boll kunumb nonmell.

12 Iwana soka mopell, game woge kere po iwa gun ta pi dal, iwa gun boll kunumb nonmell we dji.

*Jisas womba kerker er wome dji
(Matyu 19.13-15 ne, Luk 18.15-17)*

13 Una womba kembis Jisas amblo kamang ye aunda dje iumaka, kogoye una, man dji, ye womba naiume! dji.

14 Jisas kane elle kumbsika embe dji, ye man nadjime! God dumoye wopake kantau yendo al ge womba ker embe mal mor ge dumene yero. Womba er na moro al wonebe! **15** Na kandja dje ye aundo, womba ker God dumoye wopake kantau yendo al er pakna pinj mal, una embe nayei dal, kaima er pakna napine! we dji.

16 Dje kere Jisas womba ker kambono amblo i pakna woro, taimantaiman dje amblo embe dji, God ye wopake ye aunda we dji.

*Kog mogoi kannoi iwa Jisas boll kandja djipill
(Matyu 19.16-30 ne, Luk 18.18-30)*

17 Jisas er puno dje yeika, iwa ta muk dje wo gopiye boglo embe dji, tisa wopake, na singare namba mal yenaka God na i gun worda na gun eri molo pano ne? dji.

18 Djika Jisas embe dji, ni namba yei pille na wopake we djinden? God taimane wopake moro.

19 Mosis lo bolo pagi mal ni kanden. Una tonagoye! Iwa djell ta game mo, ana djell ta woge boll kunumb nanambell. Wal kunumb nanane. Kot kende dje una naune. Una djell wal ye kende kulo ngundjo i nanane. Ye nanemane kandja djine mal pille kane yene we dji

20 Djika une ge embe dji, tisa, na womba kembis molo woll ipon moro ge, lo pora ni djinden ge na yell we dji.

21 Embe djika Jisas une wopake kane awo embe dji, ni wal porapora yen ba, wal taimanta nayenden. Ni po kogin mogoin porapora i ku bolo i una wal kannanonj una aumben. Embe yen dal, ni wal wopake kupill al yenda imben. Alla, ni na boll aike er wombén we dji.

22 Ba iwa ge kog mogoi merke kannoi pille Jisas kandja embe dji ge une gume ke ye, ke pille er pi.

23 Er pika Jisas yene kogoye una moi al kane embe dji, una kog mogoi merke kannonj una God dumoye wopake kantau yendo al pakna pine pandaka kogo sipdje yene.

24 Embe djika yene kogoye una gok djimaka Jisas kandja embe dje awi, wombana kambono, God dumoye wopake kantau yendo al ge una pakna pine ba, kogo sipdje ye yembe dongall ke yene.

25 Kogkamel er wopa kond kembis yero al pakna punda kune yenda ba, una kog mogoi merke kan-nane una, God dumoye wopake kantau yendo al er pakna napine we dji.

26 Djika kogoye una allall to, gok dje embe dji, ni djinden kaima pandaka God nono i yem naworda, tonda mal mormon we dji.

27 Djimaka Jisas kogoye una moi al kane embe dji, makimb una yene kune nayenda ba, God wal porapora yenda ge kune yendo we dji.

28 Djika Pita embe dji, no wal porapora kere, ni boll aike wopin mormon. God no wal ta aunda imbon mo man ne? dji.

29 Jisas embe dji, na kandja kaima dje ye aundo, una na we dje pille, na kandjinabe wopake dje una aumbon dje pille, agane ambane ne, nanemanne ne, wombane, numbine, makimbne ta keri dal,

30 makimb al moye poke, God wal aunda ge 100 i pla woro aunda. Numbine ne, agane ambane ne, mane, wombane ne, makimbne aunda ba imb para wondaka una wo ye ke ye aune. Embe pille are God kupill makimb gun yenda poke, God kambono i gun wordaka gun molo pane.

31 Una wekle mor una wor are pineke, are pinj una wor wekle pine we dji.

*Jisas namba 3 taim nanam togoye we dji
(Matyu 20.17-19 ne, Luk 18.31-34)*

³² Jisas kogoye una boll er Jerusalem bon dje yemaka Jisas wekle pika kogoye una are wo aya dje pillmaka, una are woi ge kand golmaka embe ye er pi. Pumaka Jisas are wal une boll wonda mal pille, kogoye una 12 pela moi al ge dje i pakna worō.

³³ embe dji, ye pillme! Nono er Jerusalem pakna bonka, opa gale awinj una kerman ne, God lo dje awinj una mor al ge Una Wombe dje ipo pakna worne. Kambono une kot ye awo, une goya mal yendo we dje kere, epil djell una togoye dje pille ipo aune.

³⁴ Epil djell una bakalo awo, kungo to, ka pirngangill to, togoye. Ege 3 pela erwo pundaka une alla aglo erwo gun punda we dji.

Jems age Jon boll wo Iwa Kerman mopoll dje yepill

(Matyu 20.20-28)

³⁵ Iwa Sebedi wariye soka Jems ne, Jon wo Jisas moi al embe djipill, tisa, ni no wal ta aumben dje wopill we djipill.

³⁶ Jisas embe dji, na ye wal naral wal auno dje ye pirmell ne? dji.

³⁷ Soka embe djipill, are ni Iwa Kerman mopenka, poll dje au kerman djinda poke ni djimbenka no soka wo ni boll ami dje mopoll. Ta wo aglen woto moyaka, ta wo aglen darto moya we djipill.

³⁸ Djipill ba Jisas embe dji, ye kandja djinmell ge, pillpol nato djinmell we dji. Na kap nano mal ge, ye nambell kune yendo mo? Una na baptais*

* **10:38:** Jisas baptais we djindo ge una wo une imb awo togoye mal ge pille dji.

ye aune mal ye para ye aune dje ye pora we dje pirmell mo? dji.

³⁹ Soka, kapla, yemboll kune yendo we djipill. Djipillka Jisas embe dji, kap na nano ge ye soka para nambell. Una na baptais ye aune mal ye para imbell.

⁴⁰ Ba ye soka wo na aglena woto ne, darto mopell ge na djino kune nayendo, God yene dje i una ge wo moye we dji.

⁴¹ Djika kogoye una 10 pela moi ge pille ellne kumbso Jems ne Jon awi.

⁴² Soka embe djipill pille Jisas djika kogoye una womaka une embe dji, ye kaninj, una kerman epil djell mor ge yembe yemolo una kantau yemor. Iwa Kerman mor ge namba paraka kogo dongall ye awinj we dji.

⁴³ Yenj mal ye mor ge embe nayene! Ye mor al iwa kerman mopon dje yei dal, ye una boine moye.

⁴⁴ Una wekle bon dje yei dal, una porapora nune kogone ye aune.

⁴⁵ Ge pille Una Wombe woi ge, ye une kogoye ye aune dje pille nawoi, man. Une woi ge ye kogone ye awo, una merke top to, i yem worno dje pille goya we dji.

Jisas Iwa Bartimeus nale emill yei amblo au dje awi

(Matyu 20.29-34 ne, Luk 18.35-43)

⁴⁶ Jisas kogoye una boll er dumo Jeriko pakna po molo er orko puno dje yeika, yene kogoye una ne, una merke aike pumaka, Timeus wariye Bartimeus ge nale emill yeika, kondwe djeke ami

dje moi. Una kond erwo pi al ge une kokane dje, ku moni ne, wal aume dji.

⁴⁷ Dje moika, una embe dji, Jisas dumo Nasaret iwa wondo we djimaka, une pille yau kerman to embe dji, Jisas, ni Depit wariye wonden ge, ni na wandill golo awe! dji.

⁴⁸ Una merke molo man dji, ni kandja kere! dji, ba une napi. Yau kermanke toi, Jisas ni Depit wariye wonden ge, ni na wandill golo awe! dji.

⁴⁹ Jisas wo aglo molo embe dji, ye djineke une wondabe! dji. Djika una po nale emill yei iwa moi al po embe dji, ni wo pille, agle! dji. Jisas ni pille djindo we dji.

⁵⁰ Embe djimaka une kon saket gulo woro, ola dje aglo er Jisas moi al pi.

⁵¹ Jisas embe dji, na namba mal ye ni auno dje pren ne? dji. Nale emill yei iwa embe dji, tisa, na nalena alla au djinda kannoba dji.

⁵² Jisas embe dji, ni er piye! Ni pillgi djin pille ni nalen alla au djindo kane! dji. Djika ola dje nale au djika wal kane Jisas pi al are er pi.

11

*Jisas King mal embe molo er Jerusalem pi
(Matyu 21.1-11 ne, Luk 19.28-40 ne, Jon 12.12-19)*

¹ Jisas kogoye una boll er Jerusalem manda po dumo Betpage ne, Betani kona makimb mekbe Olip pumaka, Jisas kogoye una soka dje wekle woro

² embe dji, ye dumo koito yero ge po kanbell, kog dogi wombe ta una ap to inawani una kaye kolo worne pamoya. Ye po piska to i er wose! dji.

³ Una, ye kog dogi ge namba yei pille kaye piska tonmell ne? dji dal, ye embe djimbell, Iwa Kerman kogo ta pai pille dogi ge po yenda we djimbell. Dogi kogo ye kerdaka Iwa Kerman ola dje iwo yem woro aunda we djimbell we dji.

⁴ Djika soka er pupillka kog dogi pene pamolo numb djillake al kaye kolo wori pamoika po kappill. Kane po kaye piska topillka,

⁵ una manda moi ge embe dji, ye kog dogi namba yei pille kaye piska tonmell ne? dji.

⁶ Soka Jisas kandja dji mal dje yem worpillka una moi ge, kune, ye i er pise! dji.

⁷ Soka dogi ipo Jisas moi al woro, soka yenekne konne kunomne gulo i dogi mopkiye al kulo yepillka, Jisas wor pla po ami dje moi.

⁸ Una merke kane konkunom gulo i kal kondwe kulo yemaka, una pende mau al po iko yeke buko dje iwo kondwe kulo yei.

⁹ Una pende wekle pumaka, una pende are womaka, Jisas pakna pi, una yau to embe dji, God kandjiye kerman pandabe! dji. Iwa God kandjiye al pille wondo ge God ye wopake ye aundabe! dji.

¹⁰ Nono gollne Depit una kantau yemoi mal, iwa wondo ge embe yenda. God une ye wopake ye aunda. God kandjiye kerman pandabe! dji.

¹¹ Jisas er Jerusalem po, lotu numb kerman gull pai al er pakna po wal porapora moi ge kane woinambo dje kani. Ba olpa er kal puno dje yeika une Jerusalem kere, kogoye una 12 pela boll aike er dumo Betani pi.

*Iko pik ta moi ge Jisas po, ni megiye alla nate! dji
(Matyu 21.18-19)*

¹² Kamkumaikekana kambono dumo Betani kere kondwe tambiye pumaka, Jisas koll toi. Toika iko pik yepall ta ellke moi ge yeke merke to moi.

¹³ Jisas kane po megiye ta uro i nano dje kani, ba megiye ta to napai, iko megiye bo tonda poke nayei pille, yeke eri to pai.

¹⁴ Jisas iko moi al embe dji, ni megiye to to yen ge ipon pora djindo, una wo ni megiye uro nanane! Na man djindo we dji. Jisas kandja embe djika kogoye una kambono pi.

*Jisas lotu numb kerman gull pai al er pakna po
una dje bekle wori*

(Matyu 21.12-17 ne, Luk 19.45-48 ne, Jon 2.13-22)

¹⁵ Jisas kogoye una boll er Jerusalem pumaka, lotu numb kerman gull pai al Jisas er pakna pika, una wal iwo pagi ne, una wal top tambon dje woi ge porapora dje bekle wori. Una pende ku megiye i ta awo ta awo embe yemoi al ge, une po bo tebol amblo ake toi. Una pende ka pulma iwo yemoi al po bo sia amblo ake to wori.

¹⁶ Una lotu numb pakna molo wal ipo wo yemoi ge Jisas po man dji.

¹⁷ Una moi al Jisas embe dji, Baibel bolo wori paro ge embe djindo,

Na numbina yero ge dumo porapora mor ge wo kamang yene *(Aisaia 56.7)*

Ba ye kunumb una numbine yero mal embe yembon dje pille yenj we dji *(Jermaia 7.11)*

¹⁸ Jisas kandja embe djika opa gale awi una kerman kambono ne, God lo dje awi una pille kondwe ta yendaka Jisas togopon dje pi ba, Jisas kandja dje awi mal una merke aya dje pi. Ge pille kambono kane Jisas pille kand goi.

¹⁹ Emill paika Jisas kogoye una boll Jerusalem kere er pi.

Una pillgi kaima dji dal, kamang yeneke God wal aunda

(Matyu 21.20-22)

²⁰ Kamkumaikekana Jisas kogoye una boll kondwe po kani, iko pik djimbe kanbe boll gorowill golo keri.

²¹ Jisas kandja dji mal Pita nomane al pille une moi al embe dji, tisa, kane! Ni iko kane mangal to awin ge gorowill golo keri we dji.

²² Jisas embe dji, ni God boll pillgi djimben we dji.

²³ Na kandja kaima dje ye aundo, ye nomane soka napandaka, kamang yene mal pille kaima panda dje pi dal, makimb mekbe paro ge, ni aglo wor solwara moro al po paye! dje kamang embe yei dal, kaima er punda we dji.

²⁴ Ge pille, na kandja dje ye aundo, ye wal imbon dje pille, God kaima aunda dje kamang yei dal, God kaima aunda we dji.

²⁵ Ye aglo molo kamang yene kune, ye agane ye boll ke ta yei dal, ye napiye, ye kere aune. Ye embe yei dal, ye singare ke yene ge, ye Nane kupill al moro ge kere aunda.

²⁶ Ye kere nawi dal, ye singare ke yene ge, ye Nane kupill al moro ge kere naunda we dji.

*Jisas ge namba i ge nam kond po i?
(Matyu 21.23-27 ne, Luk 20.1-8)*

²⁷ Jisas kogye una boll er Jerusalem pi. Lotu numb kerman gull pai al Jisas pakna po wanmoika, opa gale awi una ne, God lo dje awi una ne, Juda una kerman kambono wo

²⁸ embe dji, ni kogo dongall yen ge ni nam kond po namba i kogo yenden? Una ne mal kaima ni namba awi yenden ne? dji.

²⁹ Djimaka Jisas embe dji, na ye kandja ta paro eri. Ye kandja wulle ta dje yem woro na awi dal, na namba awi kogo yendo iwa djinaka ye piye.

³⁰ Jon woi ge makimb una dje wori wo nu pagle awi mo, God dje wori wo nu pagle awi? Ye djime! dji.

³¹ Djika kambono yenekne kandja dje embe dji, God Jon dje wori woi we djimbon ba, Jisas embe djinda, ye namba yei pille, Jon kandja dji ge mop awi ne? djinda.

³² Alla makimb al una Jon dje wori woi we djimbon ba, una porapora, God dje wori wo propet kaima moi we dje pir we dji. Ga kandja embe dje pille

³³ Jisas moi al, no nakanmon we dji. Djimaka Jisas embe dji, ye nakanmon we djinj ge na namba awo, dje wori woll iwa ge, na ye dje nauno we dji.

12

*Wain mau kogo yei una ke yei mal Jisas kandja buko dji
(Matyu 21.33-46 ne, Luk 20.9-19)*

¹ Juda una kerman wo molmaka Jisas kandja buko ta dje awo embe dji, Iwa ta wain mau yale, gull pok ye i pakna woro, wain megiye nuye koyo dje nu teng mal embe ye wopake yei. Kunumb una wo wain i djine dje tau numb ku bolo plakill taki. Iwa ge po kogoye una dji womaka une embe dji, ye wain pul ye tau wopake molme! Tuge nanam i nanaka, tuge ye i naneke embe yembon we dji. Kapla we djimaka une er pi.

² Po moika wain megiye bo toika, wain megiye bo to moro ge, na ino dje pille, boiye iwa ta dje worika er wain tau moi una moi al pi.

³ Po dji ba, wain tau moi una wo boiye ge to djerpall ye pagle dje wormaka, kiwa er yem pi.

⁴ Mau ne ge une boiye ta dje wori pi ba, wain tau moi una kambono boiye ge ngambale al to, ye ke ye awi.

⁵ Boiye ta dje wori pi ba, kambono wo iwa ge togoi. Embe ye pumaka iwa ge boiye merke dje wori pi. Pende ye ke ye awo, pende togolo embe yei.

⁶ Are kaima iwa ge yene boiye ta dje worno dje yei ge yene wariye dje woro embe dje pi, na warna kandja djinda mal kambono pille yene we dji.

⁷ Embe pi ba, wariye pika wain mau kogo una yenekne kandja dje embe dji, iwa ge wariye wondo. Une makimb yero ge inda mal paro. Nono une togolo wain mau nono imbon we dji.

⁸ Embe dje pille, iwa ge wariye pika kambono po togolo wain mau orkokill i pup to seke wori we dji.

⁹ Jisas embe dji, wariye togoi ge, mau ne wo namba mal yenda? Une wo wain kogo una togolo, kogo una djell dje iwordaka wo kogo yene.

10 Baibel paknato kembis ta bolo wori pai ge ye kere nakani paro. Embe bolo wori paro,

Una numb ku bolo takbon dje yei. Ku ta ke moi we dje keri ge, ke kaima namoi, man, wopake moika, una iwo bolo pagle numb beto taki ge dongall ke pai.

11 Ku wopake moi ge God yeika wopake moi. Nono kane aya djipin we dji (Buk Song 118.22-23)

12 Jisas kandja embe djika Juda una kerman Jisas nono pille kandja buko dje aundo dje pille, Jisas kaye tambon dje yei, ba ga kani una merke kunda kakne paika Jisas moi al kere er pi.

Una gapman ku takis aune mo man ne? dji
(Matyu 22.15-22 ne, Luk 20.20-26)

13 Juda una kerman kambono Jisas kandja ta djindaka ale yendaka kot ye aumbon dje pille, Parisi una ne, King Erot epilye una boll dje wormaka, po Jisas moi al pi.

14 Po molo embe dji, tisa, no kanmon, ni kandja kaima djinden. Una kandjine paro ne, naparo una porapora mor ge ni ye kune ye aunden, God kandjiye kaima dje aunden una moren. Ni namba we dje pren? Nono ku takis dumo Rom gapman iwa kerman Sisa aunmon ge kune yendo mo man ne? dji.

15 Takis tambon mo natambon ne? dji. Ba kambono djillakene soka pai ge Jisas kane embe dji, ye namba yei pille na kandja djino ale yenda mo man ne dje su ye djinj ne? Ye ku takis tonj mal megiye ta yenda auneke, na kanno we dji.

¹⁶ Ku megiye ta aumaka une kane embe dji, ku al iwa ta piksaye ne, kandjiye paro ge una ne kandjiye paro ne? dji. Kambono embe dji, ge Rom gapman iwa kerman Sisa piksaye ne, kandjiye paro we dji.

¹⁷ Djimaka Jisas embe dji, iwa Sisa wal yenda ge ye Sisa aune. Alla God wal yenda ge ye God aune we dji. Jisas kandja embe dji ge una pille aya dji.

Sadusi una wo Jisas moi al embe dji, una gor ge alla agiye mo man ne? dji

(Matyu 22.23-33 ne, Luk 20.27-40)

¹⁸ Sadusi una Jisas moi al woi. Kambono moi ge, una gor alla aglo erwo gun napine dje pi una moi. Jisas dje pupon dje wo embe dji,

¹⁹ tisa, Mosis Baibel bolo kandja dje nono awi ge embe dji, iwa ta goya game kangill moyo wombaye ta namoye ge, age are moyo ge indaka, wombaye ta moye ge age goi wombaye mor we djine we dje pepa embe boi we dji.

²⁰ No kandja su ta dje ni aumbon. Kamasa, age age 7 pela moi. Agane komne moi ge ana ta i, ba wombaye ta namoi. Age goika

²¹ age are alla ana ge i. Wombaye ta namoika age ge goi. Goika age ta ana taimane ge embe i yemolo goika, wombaye ta namoi.

²² Iwa 7 pela embe ye golo pumaka wombane ta namoi, are kaima ana ge goi.

²³ Yei mal ge ni djimbenka no pupon, are una golo aglo erwo gun pine ge, ana taimane moi ge una ne game kaima moyo ne? dji.

24 Djimaka Jisas embe dji, ye kandja djinj ge ale paro. Baibel kandja djindo mal ye kanpol natonj, God yembe dongall paro ge ye pillpol natonj.

25 Una golo aglo erwo gun pine ge wo iwana mal embe bolo naine, man. Kupill al tau agelo mor mal embe moye.

26 Una golo aglo erwo gun pinj mal asa Mosis pepa bolo pagi ge ye kere nakani paro. Iko tuge ta bolo pai al wamo do pai mal pille Mosis pepa embe bolo wori pai ge, God une moi al wo embe dji,

Ye kokane kamasa molo goi iwa Abraam Godiye
ge na moro, Aisak Godiye ge na moro, Jekop
Godiye ge na moro, we dji (*Kisim Bek 3.6*)

27 God moro ge una gor ge Godne namoro, man. Una gun mor ge Godne moro we dji. Ye pi ge ale kaima pai paro we dji.

God loye ta pa er wekle pundo
(*Matyu 22.34-40 ne, Luk 10.25-28*)

28 Jisas kambono boll kandja dji al ge God lo dje awi iwa ta molo pi. Jisas kandja wulle wopake dji ge iwa ge kane Jisas moi al embe dji, God lo dje awi ge naral lo er wekle pundo ne? dji.

29 Jisas embe dji, lo er wekle pundo ge embe. Ye Israel una pille molme! Nono Godne ge taimane moro.

30 Ni God wopake kanben! Ni ellin tukin ne, no-manin ne, yembern boll God wopake kaima kane gi dje mopen.

31 Lo are wonder ge lo wekle kana paro mal, embe mal paro. Ni nenem kanwopake yenden mal ge, ni agan embe kanwopake yembern. Lo

soka ge lo kerman paro. Lo djell ta wor wekle punda ge kune nayendo we dji.

³² Djika God lo dje awi iwa ge embe dji, ni kandja kaima djinden, tisa, ni kandja djin ge God moro ge taimane moro, god djell ta namor ne,

³³ nono God wopake kane, ellne tukne ne, nomane ne, yembene boll God wopake kane, nonekene kanwopake yenmon mal ge, nono agane embe kanwopake yembon we djin ge kandja kerman paro. Wal opa porapora nono iwo aunmon ne, opa i gale aunmon ge kandja kerman embe naparo we dji.

³⁴ Iwa ge kandja wulle wopake dji ge, Jisas kane embe dji, God dumoye wopake kantau yendo al ge ni ellke namoren we dji. Jisas kandja embe djika una kand golo, kandja ta alla nadji.

Krais ge ne mal moro?
(Matyu 22.21-46 ne, Luk 20.41-44)

³⁵ Lotu numb kerman gull pai al Jisas pakna po molo kandja dje una awo embe dji, God lo dje awinj una embe djinj, God dje wori wonda Krais King Depit gollye moya we djinj ge, namba yei pille djinj?

³⁶ God Murble Depit boll moika Depit pepa bolo embe dji,

God Iwa Kerman wo na iwa kerman moi al embe dji, ni wo na moro al manda aglena woto ami dje mopenka, na ni kundayem una to kamblo kal worno we dji (*Buk Song 110.1*)

37 Jisas embe dji, Depit asa moi yene gollye are moya ba, Depit yene gollye pille, ni na iwa kerman moren we dji ge namba yei pille dji ne? dji.

*God lo dje awi una singare ke mal yei
(Matyu 23.1-36 ne, Luk 11.37-54 ne, 20.45-47)*

Jisas kandja dji ge una merke molo wopake pi,

38 Jisas kandja dje pamolo embe dji, God lo dje awinj una singare yenj ge ye kanpol tane! Kambono wopake pille konkunom momo woro, maket wanneke una wo djembon tane ge wopake pir.

39 Lotu numb numog pinj ge wopille koi ngimbinge al po mor. Una kwa kerman nane paraka, kambono una kerman mor dumene al ge po mor.

40 Kambono ana kangill mor al po kende kulo dje numbine yero ge kiwa ngundjo inj.* Una kanne dje pille kamang momo yenj. Embe yenj una ge God dume dje tonda we dji.

*Ana kangill ta opa ye God awi
(Luk 21.1-4)*

41 Jisas lotu numb kerman po ku opa awo awo yei al manda po ami dje molo kanmoi. Una ku iwo opa woro erwo po embe yemoi.

42 Yemolmaka ana kangill ta wal kannanoi ana ge wo ku megiye kembis soka iwo opa wori. Ku soka awi ge wan toea taimane mal embe awi.

43 Jisas kogoye una dji womaka une embe dji, na

* **12:40:** Mosis lo dji mal pille, ana kangill moi ge ne, womba bine moi ge Juda una kerman kambono po wal awo, kantau yene we dji (Lo 26.12). Ba God lo dje awi una ge embe naye, man. Ana kangill wal kembis yei ge, God lo dje awi una kerman po wal ngudjo i nomaka ana kangill kambono tarowamo ye, numbine gullne ta naye mal moi.

kandja kaima dje ye aundo, ana kangill ge wal kannanoi ba, ku iwo opa awi ge une awo plato woro, una porapora opa awi ge kamblo aundo.

⁴⁴ Una ku merke kannonj ge tuge iwo opa worinj ba tuge yero. Ana ge ku ta naye, kembis ta yei mal iwo opa awo keri we dji.

13

Jisas kandja embe dji, una lotu numb kerman to ke yene we dji

(*Matyu 24.1-2 ne, Luk 21.5-6*)

¹ Jisas lotu numb kerman gull pai al kere er orko pika, kogoye una taimanta wo embe dji, tisa, lotu numb kerman yero ge ku wopake kaima iwo taki, numb wopake kaima yero we dji.

² Jisas embe dji, numb ge ni kanden mo? Are una wo sellke kal worneke, ku taimanta pla nayenda, to gur dje kal makimb al woro kerne we dji.

Are imb merke wonda

(*Matyu 24.3-14 ne, Luk 21.7-19*)

³ Jisas makimb mekbe Olip ami dje moika, lotu numb kerman koito yeika, Pita ne, Jems ne, Jon womaka yenekne molmaka, kambono embe dji,

⁴ ni djimbenka no pupon. Ni kandja djin ge kune nam yenda ne? Wal naral wal asamoll panda no kanbonka are ni djin mal panda ne? dji.

⁵ Jisas kogoye una moi al embe dji, una wo ye kende dje awo djine, ye kanpol tane!

⁶ Una merke na kandjina al wo kandja kende dje awo, na wale wondo we djineke, una merke pille kaima yene.

7 Una kunda boyeke ye piye, kunda bolo embe yenj we dje kandja waye ye djineke ye piye. Kandja embe djine ge ye kand nagoye. Una kunda kaima boye ba, kupill makimb pora djinda ege manda nayenda.

8 Una iwa duliye ta yemolo, ta tondaka kunda bopell. Una dumo kerman ta gapman tau moro ge i yem djindaka, gapman dumo djell ta i yem djindaka kunda boye. Dumo merke kam imem wondaka makimb olup yendaka, una kam koll kerman goyeke kwamokna napanda. Wal embe yenda ge ana womba kuyo dje yendaka asamoll gakle ngembill yendo mal ge, embe yenda we dij.

9 Ye pille kane yemolme! Una wo ye dje ipineke, gapman ye boll kot djineke, lotu numb yenda al una wo ye ye ke ye auneke, ye Jisas wombaye mor we dje pille ye ipo iwa kerman ne, king moye al worne. Worne ge ye na boll wani mal dje pene worneke kambono piye.

10 Asamoll, una na kandjinabe wopake paro ge dje auneke, una kuruwo kama porapora piye.

11 Kambono ye dje ipineke, iwa kerman kambono ye boll kot ye awi dal, kandja namba we djimbon ne dje nomane to napiye. Kune ge God ye kandja djine mal aundaka djine. Ba, ye yenekne kandja nadjine. Ye Nane Murble ye boll moro ge kandja aundaka, ye dje orko worne.

12 Age yemolo age ta gapman boll kot ye awo, togolme djinda. Nane yenekne wombane ipo gapman boll kot ye aune. Wombane yenekne nanemane ipo gapman boll kot ye awo, togolme djine.

13 Ye na kandjina pille we yenj mal ge, una porapora ellne kumbso aune. Ba ye pillgi dje pamoi dal, ege pora djinda poke ge God ye i yem worda we dji.

*Wal kerawa are wonda
(Matyu 24.15-28 ne, Luk 21.20-24)*

14 Una wal kerawa iwo dumo naworne al ge worneke ye kanne. Ni pepa kerden una pille! Wal ge iwo embe wori dal, una distrik Judia moye una kere seke er kamkimb al pinebe!

15 Una numb be moye ge er kal po konne bona numog yenda ta naine, kiwa seke pine!

16 Una ta mauye al wanmoya ge er yem wo koniye kunomiye ta nainda, kiwa seke er punda!

17 Ana womba moglo moye ge ne, womba kindja am awo moye ge wandill mal moye.

18 Ye seke pine ge ye kamang yene. Kam ke tage, nu kam to djinda.

19 Na imb wonda we djindo ge imb kerawa kaima wonda. Asa God wal porapora beki poke pa woi ipon mormon ge imb embe mal ta nawoi, alla are imb embe mal ta nawonda.

20 God, pora djindabe! nadji dal, una kuruwo kama porapora goye. Ba God yene dje i una golo djine dje pille, ege momo napunda, God pora djindabe! djinda we dji.

21 God Krais dje wori wonda we dji ge kola moro! we djine. Mo, une ba moro we dji dal, ye napillme!

22 Una kandja kende embe djine ge kaima wone. Ta, God Krais dje wori woi na wale wondo we djinda. Ta, na propet woll moro we djinda. Ga kogo dongall ke ye, djep kayekaye yene. Una

merke kandja kende dje awo, ngundjo i pakna worne. Ga God dje i una ngundjo i pakna worbon dje yene ba, man panda.

²³ Ye pillpol tane! Una kaima wo embe yene ba, na ye dje awill pora dji.

*Are Una Wombe yem wonda
(Matyu 24.29-31 ne, Luk 21.25-28)*

²⁴ Ba alla una imb kakne pora djindaka, ola dje olpa emill yenda. Takene do au djindo ge pora djindaka,

²⁵ kam kandjip kupill al moro ge kere yage kal tondaka, kupill al yembe pai wal puga djinda.

²⁶ Are Una Wombe yembe dongall pandaka, kam kupa boll wondaka, pol djindaka au kerman djinda una kanne.

²⁷ Une yene tau agelo kambono dje wordaka wo yene dje i una makimb wulle al moyeke, kupill wulle al moyeke, une dje i makai to wordaka moye we dji.

*Iko pik kandja buko dji
(Matyu 24.32-35 ne, Luk 21.29-33)*

²⁸ Iko pik kandja buko dji mal ye pillme! Iko megiye tano dje yendaka kupiye asamoll tondaka, yeke are tondo. Tondo ge, ye embe djinj, ge aka donda pille yendo we djinj.

²⁹ Yendo mal wal embe pandaka ye kani dal, ye embe dje piye, Una Wombe yem wonda ege manda kaima yei, une kond djillake al moi pora dji.

³⁰ Na kandja kaima dje ye aundo, wal merke embe yenda we djill ge, ye una mor ge nagoye, gun mor mal embe molo kanne we dji.

³¹ Kupill makimb pora djinda ba, na kandja djindo ge kaima pamoya, pora nadjinda we dji.

*Jisas wonda ege ge una nakaninj
(Matyu 24.36-44)*

³² Na kandja djill Una Wombe wonda poke ge una porapora nakaninj. Tau agelo kupill al mor ge nakaninj, God wariye ge nakando, Nena taimane kando.

³³ Ye pillpol to, kanpol tane. Iwa Kerman wonda poke ge ye nakaninj. ³⁴ Ge embe mal paro. Iwa ta dumo ellke puno dje yenda. Yene boiye una kambono kogo yene mal dje awo, numb kond dua kantau yenda iwa moyo al embe djinda, na yem wono ge ni kond dua yero al molo kanpol tamben we dje kere er punda.

³⁵ Yendo mal embe, ye kanpol tane. Numb ne yem wonda poke, ye nakaninj. Emill pandaka wonda mo, imina pakna pundaka wonda mo, kam kindja tagdaka wonda mo,

³⁶ une ola dje wondaka ye ou pamoye ge kune nayenda.

³⁷ Na kandja dje ye aundo ge, na ye una porapora mor al piye dje pille djindo, ye kanpol tane.

14

*Una kerman kambono Jisas togopen we dji
(Matyu 26.1-5 ne, Luk 22.1-2 ne, Jon 11.45-53)*

¹ Ege soka wor pundaka ege kerman Pasopa ne, Bret gale yis pakna naworo nambon we dji ege wo pillau djinda paika, opa gale awi una kerman ne, God lo dje awi una boll, Jisas kaye to, togoye mal pille kandja dje wanmoi.

² Ege kerman yero poke nono po Jisas imbon ge una kane pagle kunda kake djine, nono seke ye po imbon we dji.

*Ana ta wo Jisas ngambale al kopong yei
(Matyu 26.6-13 ne, Jon 12.1-8)*

³ Jisas dumo Betani po iwa Saimon numbiye al moi. Saimon asa kenj kalanj toi iwa moi. Jisas kwa no moika, ana ta kopong nume ta iwo to buko dje Jisas ngambale al tulu dje woro kopong yei. Kopong yei ge kandjiye nart. Mirang wopake yeika, ku kermanke boi.

⁴ Ana embe yeika una kane minj i yenekne kandja dje embe dji, namba yei pille tulu dje wusko yendo ne?

⁵ Kopong ipo ku bolo ku silpa 300 mal embe i una wal kannanonj una aune ge kune yenda ba, ana ge ni ke yenden we dji.

⁶ Jisas pille embe dji, ye kerme! Ana ge na ye wopake ye aundo.

⁷ Una wal kannanonj una ege ege ye boll moye. Ye wopake ye aune panda ye aune kune yendo, ba na ye boll ege ege namoyo.

⁸ Ana embe yei ge yenda mal yei. Na goyaka una gull tane dje pille yei.

⁹ Na kandja kaima dje ye aundo, una dumo porapora po na kandjinabe wopake dje aune al ge, ana kopong yei mal ge djineke una piye we dji.

*Judas Jisas ipo kundayem una auno we dji
(Matyu 26.17-25 ne, Luk 22.3-6)*

¹⁰ Jisas kogoye una 12 pela moi ge taimanta Judas Iskariot ge, na Jisas ipo Juda una opa gale

awinj una kerman mor al auno dje pille une kam-bono moi al pi.

¹¹ Po djika kam-bono wopille no ni ku aumbon we djimaka, Judas pille po kondwe ta yendaka, na Jisas dje ipo kam-bono mor al auno dje kane kane moi.

Jisas kogoye una boll kwa noi
(Matyu 26.17-25 ne, Luk 22.7-14 ne, 22.21-23 ne,
Jon 13.21-30)

¹² Juda una ege kerman, bret gale yis pakna naworo nambon we dji ege ge wo pillau djika, una kogsipsip togolo ege kerman Pasopa pille moi poke, kogoye una Jisas moi al wo embe dji, ege kerman, Pasopa kwamokna nambon ge no nam po wal amblokun ye moponka ni wombenga nambon dje pren ne? dji.

¹³ Jisas kogoye una soka dje woro embe dji, ye Jerusalem po kanbell, iwa ta nu kolo iwo ye kanda. Une punda al ge ye are bell.

¹⁴ Numb punda al ge ye numog po numb ne moyo al embe djimbell, tisa embe dji, na kogena una boll wo ni numbin al ege kerman Pasopa kwa nambon ge dumo nam yendaka wo nambon ne? djimbell. ¹⁵ Rum plato yero ge une ombine dje ye aunda. Ye kanbell, bo tebol ne, sia ge amblokun yeworne yenda. Yenda al ge ye po kwamokna gale amblokun yembell.

¹⁶ Kogoye una soka Jerusalem po kanpill, Jisas kandja dji mal kaima yeika, soka po kwamokna gale amblokun yepill.

¹⁷ Emill kindja djika, Jisas kogoye una boll er woi.

18 Wo kwa no molmaka, une embe dji, na kandja kaima dje ye aundo, ye mor al ge una taimanta na ipo kundayem una mor al aunda.

19 Kambono pille wandill golo molmaka, ta yemolo, ni na pille djinden mo? djika, ta yemolo ni na pille djinden mo? djika embe dje moi.

20 Jisas embe dji, iwa na djindo iwa ge ye una 12 pela mor al ge une pakna moro. Una ta na boll bret i plet al to bale aike namboll ge, une ge wo na ipo kundayem una mor al aunda.

21 Una Wombe togoye we dje Baibel bolo pagi ge kaima panda. Ba iwa ge dje ipo kundayem una mor al worda iwa ge, wandill mal moya. Une me nakuika une wopake moika we dji.

*Jisas kogoye una bret ne, wain awi
(Matyu 14.22-26 ne, Luk 22.15-20 ne, 1 Korin 11.23-25)*

22 Jisas kogoye una boll kwa no molmaka, une bret ta i God wopake we dje awo, tuklo kogoye una awo embe dji, bret ge ye i nome! Ge na gaklena.

23 Nu wain kap al moi ge Jisas i God wopake we dje awo kogoye una moi al awika kambono porapora noi.

24 God kandja gopa gun ta to awi ge, na meyamna una porapora pille tulu djinda.

25 Na kandja kaima dje ye aundo, na ipon nu wain noll pora djindo. Ba are na Nena dumoye wopake kantau yenda poke, na nu wain kindja ta nano we dji.

26 Djika kambono lotu gollang ta dje kere er bekle po makimb mekbe Olip pi.

*Jisas embe dji, Pita ni na mop aumben we dji
 (Matyu 26.31-35 ne, Luk 22.31-34 ne, Jon 13.36-38)*

²⁷ Jisas kogoye una moi al embe dji, ye porapora na kere seke pine we dji. Ye embe yene ge Baibel bolo wori paro ge embe djindo, kogsipsip tau moi una na togoyaka, sipsip seke er djelldjell pine we dje pepa embe boi.

²⁸ Ba na golo aglo erwo gun puno ge na asamoll po dumo Galili moyaka, ye are wone we dji.

²⁹ Pita embe dji, una porapora ni kere seke pine, ba na ni nakerno we dji.

³⁰ Jisas embe dji, na kandja kaima dje ni aundo, ipon imina pakna pundaka ka kondwale kun soka yau natonda ba, ni kun sokara, na Jisas nakando we djimben we dji.

³¹ Pita kandja yembe ye dje embe dji, una ni togolo, na togolo yene ge na pora we djindo. Ba na ni nakando we djino ge, man we dji. Pita kandja embe dji ge kogoye una porapora kandja karkar eri dji.

*Jisas dumo Getsemani po kamang yei
 (Matyu 26.36-46 ne, Luk 22.39-46)*

³² Jisas kogoye una boll er dumo Getsemani pumaka Jisas embe dji, ye ba ami dje molme! Na kola po kamang yeno.

³³ Pita ne, Jems ne, Jon aike dje ipi. Jisas pi urup djika

³⁴ Jisas kambono 3 pela moi al embe dji, na nomana urup kerman djindo, goyo mal yendo, ye na boll kane kane moye.

³⁵ Yepall ta er kola po yene yage makimb al pamolo kamang ye embe dji, Nena, ni kapla we djimbena, ege ke na boll wo djinda.

³⁶ Nena, Nena, ni wal porapora yeno dje pupen ge kaima yemben, kap ni na aunden ge iworben, ba na nomana paro mal nayemben, ni nomanin paro mal yemben we dji.

³⁷ Embe dje kere er yem wo kani kogoye una ou pamolmaka, Pita moi al une embe dji, Saimon, ni ou paren mo? Ni na boll awa taimanta kanmopen ge kune nayendo kana?

³⁸ Ye tau molo kamang yene. Singare ke yeworda ye yage djine. Una nomane al wal ta yeno dje piya ba, gakle al yembe napanda we dji.

³⁹ Jisas alla er yem po kamang asa yei mal pille kamang embe yei.

⁴⁰ Alla yem po kani kogoye una nalene ou woi. Woika kambono ou pamolmaka Jisas woi ba, ga kandja namba mal djimbon ne dje pi.

⁴¹ Une alla namba 3 taim wo kogoye una moi al embe dji, ye kiwa molo ou eri pamopon dje pir mo? Na makimb al moll pora djindo. Ye kanme! Iwa ta wo Una Wombe dje i singare ke yenj una mor al worda poke ge ipon yero.

⁴² Iwa na dje i kundayem una aunda we djill ge woi pillau djindo. Ye aglme, nono po kanbon we dji.

*Judas po Jisas i kundayem una awi
(Matyu 26.47-56 ne, Luk 22.47-53 ne, Jon 18.3-12)*

⁴³ Jisas kandja dje pamoika, kuntaimane, yene kogoye una 12 pela moi ge ta Judas ge una merke

boll aike woi. Opa gale awi una kerman ne, Juda una kerman dje wormaka una bainat amblo i, kapill tumge boro iwi.

⁴⁴ Iumaka asamoll Judas ge embe dji, na po iwa ta djillake to noll dal, ye po iwa ge kaye to i er pume! dji.

⁴⁵ Ola dje Judas Jisas moi al wo embe dji, tisa, emill dji wopake we dje djillake to noi.

⁴⁶ Embe yeika una kane wo Jisas amblo kaye toi.

⁴⁷ Jisas boll aike wani iwa ta bainat amblo i toika iwa ta kamale bolo kelip to yagi. Iwa ge opa gale awi iwa kerman wekle pi iwa boiye toi.

⁴⁸ Una merke wo moi ge Jisas embe dji, na kunumb una namoro ba, eine kunumb una tonj mal embe, ye bainat ne, kapill tumge iwo na tambon dje yenj.

⁴⁹ Ege ege na ye boll lotu numb kerman gull pakna molo kandja dje ye awo moll ge ye wo na natoi. Ba ipon ye wo na tonj ge Baibel bolo wori pai mal megiye tonda dje pille ye wo na tonj we dji.

⁵⁰ Djika kogoye una porapora Jisas kere seke er djelldjell pi.

⁵¹ Kambono Jisas ipi al ge iwa kop ta are woi. Iwa ge konkunom kuruwo taimane wori, konkunom ta nawori. Una po iwa ge ambpon dje ye, yene kon wori ge amblmaka une kere,

⁵² ell kiwa boll muk dje seke er pi.

Una Jisas kot ye awi

(Matyu 26.57-68 ne, Luk 22.54-55 ne, 22.63-71 ne, Jon 18.13-14 ne, 18.19-24)

⁵³ Una Jisas ipo opa gale awi iwa kerman wekle pi iwa numbiye al pi. Opa gale awi una kerman ne, God lo dje awi una ne, Juda una ngambalne pai una wo asamoll makai to molmaka, ⁵⁴ una Jisas ipi al ge Pita are eprap ye pi. Opa gale awi iwa kerman numbiye al gull pai ge Pita er pakna po, eine kambono moi al po ami dje, wamo pille moi.

⁵⁵ Opa gale awi una kerman ne, Juda una kerman po una pende dje i pakna wormaka Jisas singare ye wani mal dje orko wori ba une wal ke ta yenda togoye mal ta kane nai.

⁵⁶ Una merke wo kandja kende dji ba kandja dji ge wor taimane napi.

⁵⁷ Una pende aglo kandja kende kulo dje embe dji,

⁵⁸ Jisas kandja embe dji pupin, lotu numb kerman una aglene pall taki yero ge na sellke iworo kerno. Alla ege 3 pela wor pundaka na lotu numb gun ta, una aglene pall natakinj ge na takno we dji.

⁵⁹ Embe dji ba kambono kandja dji mal ge wor taimane napi.

⁶⁰ Embe djimaka una moi al ge opa gale awi iwa kerman wekle pi iwa ge, une aglo molo embe dji, una ni embe yen we djinj ge ni kandja ta dje yem naworben mo? dji.

⁶¹ Jisas kandja ta dje yem naworika iwa kerman ge kandja alla dje embe dji, God Krais dje worno wonda we dji ge ni wale won mo? God pla kaima moro una wariye moro ge ni wale wonden mo man ne? dji.

⁶² Djika Jisas embe dji, na wale moro. Ye kanne, Una Wombe God yembe dongall pai una agle woto

ami dje molo, kupill al kam kupa boll wonda mal,
kanne we dji.

⁶³ Djika iwa kerman yene koniye kunomiye
amblo ball dje embe dji, una kandja gun ta wo
nadjine.

⁶⁴ Jisas God kandjiye ambro ge ye pi pora djindo,
namba yembon ne? dji. Una embe dji, une
togopon mal djindo we dji.

⁶⁵ Embe dje kere ga Jisas kungo to awo, allap iwo
nale al to bi dje pagle, aglene buko dje to embe dji,
God kandjiye seke paro ge ni dje pene wore! dji.
Djimaka eine una to ke ye awi.

Pita, na Jisas nakando we dji

(Matyu 26.69-75 ne, Luk 22.56-62 ne, Jon 18.15-
18 ne, 18.25-27)

⁶⁶⁻⁶⁷ Pita kot yei numb gull pakna kal to molo
wamo pille moika, opa gale awi iwa kerman yene
boiye ana ta wo Pita kane gi dje molo embe dji,
dumo Nasaret iwa Jisas ge ni boll wani una moren
we dji.

⁶⁸ Ba Pita tormang ye embe dji ni djinden ge na
nakando, na napro we dji. Une er puno dje pille
gull kond djillake al po moika ka kondwale yau toi.

⁶⁹ Toika ana ge alla wo una moi al embe dji, une
ge kambono boll pakna moi iwa we dji.

⁷⁰ Dji ba, Pita alla, man we dji. Yepall ta moika
ga Pita boll aglo moi una ge, Pita moi al embe dji,
ni Galili una moren, ni ga boll pakna mon we dji.

⁷¹ Djimaka, Pita na kandja kaima djindo, ye iwa
djnj iwa ge na nakando. Na kandja kende djill dal,
God na tonda we dji.

72 Une kandja embe djika, ka kondwale ola dje alla yau toi. Toika, Pita pille Jisas, ni kun 3 pela na nakando we djimbenka, ka kondwale yau kun soka tonda we djin ken dje pille, une kimb dallmal yei.

15

*Una Jisas kaye to i iwa Pailat moi al pi
(Matyu 27.1-2 ne, 27.11-14 ne, Luk 23.1-5 ne, Jon 18.28-38)*

1 Kam tage au djika opa gale awi una kerman kambono ola dje wo molmaka, Juda una kerman ne, God lo dje awi una ne, lotu una kerman porapora womaka kandja dje begle moi. Dje kere pagle, kambono Jisas kaye to ipo Pailat moi al pi.

2 Po wormaka Pailat embe dji, Juda una mor ge ni kingne moren mo? dji. Jisas embe dji, owo, ni nenem djinden we dji.

3 Opa gale awi una kerman kambono kandja kayekaye dje ni yen we dje Jisas awi.

4 Yemaka Pailat pille Jisas moi al kandja alla dje awo embe dji, ni wal merke ye ke yen we djinj ge ni kandja ta dje yem woro naumben mo? dji.

5 Pailat kandja embe dji ba Jisas kandja ta dje yem nawori. Jisas kandja nadji ge Pailat pille aya dji.

*Pailat, Jisas nil togolme! dji
(Matyu 27.15-26 ne, Luk 23.13-25 ne, Jon 18.39-19.16)*

6 Kognumb ege ege Juda una lotu ege kerman pai al, Pailat embe yei. Una merke kaye pamoi

al ge iwa taimanta yene kandjiye djimaka Pailat egeye kelip to orko wori.

⁷ Kune ge iwa ta kaye pamoi. Una gapman boll kunda ye una togolo yei al ge une pakna moi. Une kandjiye ge Barabas we dji.

⁸ Una Pailat moi al embe dji, ni kaye paro iwa ta egeye kelip to orko worden mal pille ipon embe yemben! we dji.

⁹ Djimaka, Pailat embe dji, na iwa ta dje orko worno ge Juda una kingne moro ge dje orko worno mo? dji.

¹⁰ Pailat kandja embe dji ge une kani opa gale awi una nomane ke pille, Jisas kot ye awo togopon dje pille dji.

¹¹ Pailat kandja embe dji ba, opa gale awi una kerman kambono kandja yembe ye djimaka una merke moi ge embe dji, Jisas man, Barabas i orko worben we dji.

¹² Pailat embe dji, iwa Juda una kingne moro we djinj ge na namba yeno ne? dji.

¹³ Djika una porapora kandja alla dje embe dji, nil togole! dji.

¹⁴ Pailat embe dji, une ge ke namba mal yei pille na togoyo dje djinj ne? dji. Dji ba una porapora yau kerman to, nil togole! dji.

¹⁵ Djimaka Pailat una wopake piye dje pille Barabas dje orko wori. Woro djika ami una wo Jisas i ka pirngangill toi. To kermaka, une Jisas i ami una moi al awo embe dji, ye ipo nil togolme! dji.

*Ami una Jisas to bakalo awi
(Matyu 27.27-31 ne, Jon 19.2-3)*

¹⁶ Pailat ami una Jisas ipo gapman numb gull paknato pi. Po djimaka ami una porapora wo makai toi.

¹⁷ Ami una kambono kon bage momo ta iwo Jisas gakle al wori. Ka kagle king kon pula worinj mal ka kumba ye ngambale al pagle, ¹⁸ kakene gopiye boglo Jisas djembon to awo embe dji, wopake, Juda una kingne kerman moren ge kanan molo pamopen! we dji.

¹⁹ Kapill iwo Jisas ngambale al to, kungo to, gopne boglo taimagaus pa djembon mal toi.

²⁰ Bakalo awo ye kere, kon bage awi i yem woro, yene koniye alla woro, gull pai al kere er orko po Jisas iko al nil togopon dje ipi.

Jisas iko pera al nil toi
(Matyu 27.32-44 ne, Luk 23.26-43 ne, Jon 19.17-27)

²¹ Dumo Sairini iwa Saimon er Jerusalem pakna wono dje woika ami una kambono djimaka Jisas iko pera kake iwi ge une i kaki. Saimon ge une iwa soka Aleksander ne, Rupus nanewoga moi.

²² Dumo kandjiye Golgota we dji yei al ge woi. Dumo kandjiye ge me embe mal pai, una ngambalne yembe we dji.

²³ Ga dumo ge al womaka ga nu wain marasin boll kull woro, Jisas nonda dje awi ba, Jisas nanoi.

²⁴ Ami una Jisas iko pera al nil toi. Koniye kunomiye ge ami una taimantaiman dje ine mal pille tukye gakle mal wori.

²⁵ Jisas ipo nil toi poke ge kamkumaikekana 9 oklok yei.

26 Jisas ke yei mal iko al bolo pagle embe dji, iwa moro ge Juda una Kingne moro we dji.

27-28 Una to kunumb no embe ye wanpill una soka ge, ta i Jisas agle woto iko pera al nil to pagle, ta i agle darto nil to pagl maka, Jisas pakna pai.*

29 Jisas iko pera al nil to wori pamoika una kondwe po wo yei ge kane bakalo awo, burkome ye awo embe dji, a! Ni lotu numb kerman to sellke woro, ege 3 pela wor pundaka alla takno we djin ge,

30 nenem amblo pille dje awo, ni iko pera al kere er kal we! dji.

31 Una yei ge una opa gale awi una kerman ne, God lo dje awi una kambono wo kane Jisas bakalo awo yenekne kandja dje embe dji, asa Jisas una amblo pille dje awi ba, ipon yene amblo pille djinda ge kune nayendo.

32 Iwa ge Krais, Israel una kingne kaima moi dal, iko pera al kere er kal wondaka, nono kane, kaima pillgi djimbon we dji.

Jisas goi

(*Matyu 27.45-56 ne, Luk 23.44-49 ne, Jon 19.28-30*)

33 Embe yemaka, olpa nale 12 oklok yeika, dumo porapora yei ge emill ye pa pika 3 oklok yeika alla au dji.

34 3 oklok yeika, Jisas yau kerman to embe dji, eloi eloi lema sabaktani we dji. Kandja me ge

* **15:27-28:** Una nomane pai una pende embe dje kaninj, wes pai al ge kandja ge panda mal pai. Jisas iko pera al to pagi ge Baibel bolo wori pai ge megiye toi. Baibel embe djindo, una kani, une ge, una ke mal embe moi we dji.

embe mal paro, God nena, God nena, ni namba yei pille na kerden ne? dji.

³⁵ Embe djika una kambono aglo kanmoi ge embe dji, pir mo! Elaija pille yau tondo we dji.

³⁶ Embe djimaka iwa ta moi ge muk dje po wal bogandara dal embe i nu wain to bale i, bulo al woro i pla woro awo Jisas nu ge nondal dje awo embe dji, nono kanbon, Elaija wo une pak to i kal worda mo man ne? dji.

³⁷ Embe djika Jisas alla yau kerman to kere goi.

³⁸ Goika lotu numb kerman numogto allap kolo pagi ge, kona pla ball dje er kal wo soka yei.

³⁹ Jisas embe dje goika ami iwa kerman Jisas pai al koito molo kane embe dji, ipon iwa goro ge God wariye kaima moro we dji.

⁴⁰ Ana pende ellke molo kanmoi. Ana ta moi ge dumo Makdala ana Maria. Ta Jems kembis age Josep boll mane Maria. Ta ana Salome ge moi.

⁴¹ Jisas distrik Galili wanmoi poke ana 3 pela moi ge une boll aike pak to awo wani. Ana pende merke Jisas boll aike Jerusalem woi ana kambono ge boll aike wo kanmoi.

Jisas ipo ku mur al gull toi

(Matyu 27.57-61 ne, Luk 23.50-55 ne, Jon 19.38-42)

⁴² Armina pika ege Sabat yenda paika, ege kerman yenda dje pille una kwa nane mal amblokun yemoi.

⁴³ Dumo Arimatea iwa Josep ge woi. Una nälene al une iwa wopake moi. Juda una kerman kambono moi al une pakna molo, God dumoye wopake kantau yenda ge une kui yemoi. Josep

kand nagolo, Pailat moi al po embe dji, Jisas golo pamoro ge na ino we dji.

⁴⁴ Pailat pille gok dje molo, ege momo ta nayero ba, Jisas ola dje goi pa djindo dje pille une ami iwa kerman ta dji woika Pailat embe dji, Jisas goi mo man ne? dji.

⁴⁵ Ami iwa kerman kandja dji mal Pailat pille Josep moi al embe dji, kune, ni imben we dji.

⁴⁶ Djika Josep po allap kuruwo ta top to iwo, Jisas i kal woro, gakle al were, ku kerman wallko yei al ipo gull to pagi. Ku kerman tamban ta yei ge une i kulkul to ipo to pel dje pagi.

⁴⁷ Dumo Makdala ana Maria ne, Maria Josep megama mopill ge Jisas gull to pagi al ge molo kanpill.

16

Jisas golo aglo erwo gun pi

(Matyu 28.1-8 ne, Luk 24.1-10 ne, Jon 20.1-18)

¹ Ege Sabat yei pora djika dumo Makdala ana Maria ne, Maria iwa Jems megama ne, ana Salome boll aike wal mirang wopake yendo wale amblokun ye kere Jisas gakle al bopon dje iwi.

² Sande kam kindja tagika, olpa kindja pla wono dje yeika, ana kambono Jisas gull to pagi al ge pi.

³ Yenekne embe dji, ku wori paro ge una ne wo nono amblo pille dje awo i worne ne? dji.

⁴ Embe dje molo wo kane pla woro kani, ku kerman gull toi al pel dje pagi ge pa namoi. I djeke al wormaka kiwa yei.

⁵ Jisas gull to pagi al ana kambono er pakna po kane koi woro kanmaka, aglene woto yei al ge iwa

kop ta ami dje moi. Une konkunom kuruwo woro moika, kambono kane gok dji.

⁶ Iwa ge embe dji, ye gok nadjine! Jisas Nasaret iwa nil togolmaka iwo pagi ge, ye kanbon dje woi paro ba, une ba pa namoro. Une aglo erwo gun pi! Iwo pagi al ge kiwa yero, ye wo kanme! dji. ⁷ Une kogoye una ne, Pita moye al ye po embe djine. Jisas yene dji mal une golo aglo erwo gun po dumo Galili pi moro. Ye are po kanme! dji.

⁸ Djika ana kambono aya dje kakene aglene toika gull to pagi al kere muk dje er pi. Kand golo po una ta kani ge kandja dje nawi.

*Dumo Makdala ana Maria po Jisas kani**
(Matyu 28.9-10 ne, Jon 20.11-18)

⁹ Sande kam kindja tagno dje yeika, Jisas aglo erwo gun pika dumo Makdala ana Maria asamoll kani. Ana ge asa kum ke 7 pela tukiye al moi ge Jisas wo iwori.

¹⁰ Jisas aike wani una Jisas goi pille kimb yemol-maka ana Makdala Jisas agi ge kane er po embe dji,

¹¹ Jisas gun moro, na kane wondo we dji ba kambono ni kandja kende djinden dje pi.

Jisas woika kogoye una soka kanpill
(Luk 24.13-35)

¹² Are Jisas kogoye una soka Jerusalem kere er boll dje yepillka Jisas gakle ta mal paika wo pillau djika soka kanpill.

¹³ Soka kane po kogoye una dje aupill ba ga para kende djinmell dje pi.

* **16:8:** Asa kandja pende boi ge Mak 16.9-20 napai.

*Jisas kogoye una kogo yene mal kandja dji
(Matyu 28.16-20 ne, Luk 24.36-49 ne, Jon 20.19-23)*

¹⁴ Are kogoye una 11 pela kwa no molmaka Jisas wo moi. Une aglo erwo gun pika iwana kani mal pille Jisas kandja embe dji, ye pillgi naparo, kambono no Jisas kanpin we dji mal ye kende djinj dje pi ge ye ke yei we dji.

¹⁵ Jisas embe dji, ye dumo makimb wulle yemyem po una porapora mor al God kandjiyebe wopake dje aume! dji.

¹⁶ Una pillgi dje nu pai dal, God i yem worda. Ba, una pillgi nadji dal, God kot ye awo tonda.

¹⁷ Una pillgi djine ge kogo embe mal yene. Kum ke una tukne al moye ge kambono po iworo, una kandjine djell ta dje,

¹⁸ nomaga ke ambye mo, nu ke una no gor nu ta noi dal, ke naine. Una ke tonda, kambono po ambi dal, wor wo gun pine we dji.

¹⁹ Iwa Kerman Jisas kandja embe dje kerika God Jisas i kupill al woro yene agle woto po ami dje moi.

²⁰ Er pla pika kambono dumo yemyem po God kandjiye dje una awi. God iwa kerman yeworika kogo dongall yemaka, una kane embe dje pi, ga kogo dongall yenj pille kandja djinj mal ge kaima paro we dje pi.

**Jisas Kandjiyebe Wopake
New Testament in the Kandawo language of Papua
New Guinea**

Nupela Testamen long tokples Kandawo long Nuigini

copyright © 2012-2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

© 2012-2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kandawo

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-12-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023

80f977cd-3a08-50fd-b6ee-9b3597c767cd